

Kryptotillgångar

Rapport

Bokföringsnämnden

KPMG AB

2022-06-01

Antal sidor 61

Innehållsförteckning

1	Slutsats	3
2	Bakgrund	4
3	Vad är en virtuell tillgång?	4
3.1	Historik	4
3.2	Virtuell tillgång	5
3.3	Teknologi	5
3.4	Centrala begrepp	6
3.5	Virtuella tillgångars hantering i Sverige	10
3.6	Praktisk hantering av virtuella tillgångar i Sverige	12
4	Klassificering redovisning	13
4.1	Virtuella tillgångarnas egenskaper	13
4.2	Kategorier av egenskaper	13
4.3	Råvarulika virtuella tillgångar	14
4.4	Värdepapperslika virtuella tillgångar	26
4.5	Valutalika virtuella tillgångar – Stablecoins	41
4.6	Betalningsmedel (Legal tender)	42
4.7	Övriga redovisningsmässiga frågeställningar kopplade till virtuella tillgångar	43
5	Virtuella tillgångars hantering internationellt	50
5.1	EU	50
5.2	USA	51
5.3	IMF	52
5.4	FATF	52
5.5	IFRS	52
6	Hållbarhetsredovisning (ESG)	54
7	Upplysningar	55
7.1	Risker och osäkerhetsfaktorer	55
7.2	Exempel på områden med risker kopplade till virtuella tillgångar	55
7.3	Incidenter kopplade till virtuella tillgångar	56
8	Terminologi och förkortningar	58

Bokföringsnämnden
Kryptotillgångar

2022-06-01

1 Slutsats

I enlighet med uppdraget bedömer KPMG att virtuella tillgångar kan klassificeras och värderas i enlighet med nuvarande regelverk och att de regler som finns är fullgoda. KPMG har gått igenom och bedömer att de virtuella tillgångar som tas upp i denna rapport kan klassificeras. Klassificeringen bedöms kunna göras i enlighet med K3 och K2 enligt följande:

- Råvarulika virtuella tillgångar bedöms kunna klassificeras som varulager eller immateriella tillgångar
- Värdepapperslika virtuella tillgångar bedöms kunna klassificeras som varulager, finansiella instrument (tillgångar i K2) eller immateriella tillgångar
- Valutalika virtuella tillgångar (stablecoins) bedöms kunna klassificeras som finansiella instrument (tillgångar i K2) eller immateriella tillgångar

Redovisningsmässigt krävs kvalificerade bedömningar av bolagen, men detta ger inte upphov till att det i vår mening krävs en ändring/uppdatering av regelverken. KPMG föreslår att det görs ett förtydligande kring hur olika typer av virtuella tillgångar ska klassificeras och hanteras i K3 respektive K2. Vi föreslår även att definitioner och terminologi fastställs alternativt besvaras i en "Frågor och svar" av BFN.

För bolag som tillämpar K2 kommer det utifrån vår klassificering finnas en brist i jämförbarhet mellan bolag som innehar virtuella tillgångar som är egenupparbetade i syfte att omsätta, jämfört med bolag som innehar virtuella tillgångar i syfte att behålla dessa i verksamheten. Anledningen är att det inte är tillåtet att aktivera internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar i K2. Konsekvensen skulle bli att bolag som utför *mining* kan aktivera den virtuella tillgången som varulager om de ska omsätta den virtuella tillgången, men om de inte har klassat det som omsättningstillgång får då inte aktivera motsvarande tillgång utan kommer ha stora kostnader. För virtuella tillgångar som klassificerats som finansiella tillgångar och bedöms innehålla derivat är detta ett område inom K2 som inte är reglerat. Eftersom K2 är ett förenklat regelverk är vår rekommendation att bolag som hanterar virtuella tillgångar i sin verksamhet inte bör tillämpa K2. Vi rekommenderar även att BFN tar med det i arbetet med tillämpningsområdet för K2 inom översynen av regelverken.

Vi har noterat att riktlinjer för uppskattning och hantering av risker kopplat till virtuella tillgångar efterfrågas av aktörer på marknaden och rekommenderar att det som ligger inom ramen för BFN:s uppdrag adresseras, exempelvis att detta inkluderas i en "Frågor och svar" av BFN. Främst avser vi värdering av virtuella tillgångar, vilka situationer som föranleder nedskrivningsbehov, samt vilka metoder för värdering till verkligt värde som är lämpliga för olika typer av virtuella tillgångar som klassificerats som finansiella tillgångar.

Redovisningsskyldiga företag innehar nästan uteslutande innehav av råvaruliknande virtuella tillgångar, exempelvis BTC. Dessa är de som det finns mest information kring gällande hur de ska hanteras redovisningsmässigt. Internationellt har både IASB, EFRAG och FASB uttalat sig kring att dessa bör kunna redovisas som varulager eller immateriella tillgångar. Eventuell normgivning eller "Frågor och svar" bör således fokusera på denna typ av virtuella tillgångar. I skrivande stund är övriga virtuella

tillgångar som presenteras i rapporten inte vanligt förekommande i redovisningsskyldiga bolag och behovet av särskild normgivning för dem är obetydligt. Utvecklingen för denna teknik går snabbt framåt och denna slutsats kan behöva prövas på nytt om det i ett senare skede visar sig att användningen av andra virtuella tillgångar förutom råvarulikande ökar markant bland redovisningsskyldiga företag.

2 Bakgrund

KPMG har av Bokföringsnämnden fått i uppdrag att utföra en kartläggning av behovet av vägledande allmänna råd eller annan vägledning avseende hur innehav av s.k. kryptotillgångar bör redovisas enligt god redovisningssed. Skatteaspekter omfattas ej i denna kartläggning¹.

BFN:s normgivning innehåller idag inga specifika regler som tar sikte på redovisning av s.k. kryptotillgångar. Det finns inom svensk normgivning ingen allmänt accepterad definition av kryptotillgångar. Internationellt sett finns det heller ingen allmänt vedertagen definition.

I detta dokument beskrivs de vanligaste egenskaperna för kryptotillgångar (virtuella tillgångar) samt hur dessa kan kategoriseras (fram till dess att det finns en legalt vedertagen definition). Därefter används dessa egenskaper och kategorier för att kartlägga och analysera olika redovisningsaspekter. I dokumentet används den gängse internationella terminologin då det ofta saknas motsvarande begrepp på svenska (se appendix för använd terminologi med förklaring på svenska och förkortningar för termer i *kursiv* text).

3 Vad är en virtuell tillgång?

3.1 Historik

Bitcoin (BTC) och kryptotillgångar som är avsedda att användas på likande sätt kallas ofta för kryptovalutor (*cryptocurrencies*). Bitcoin som lanserades 2009 baserades på ett *white paper* med titeln "Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System". Syftet med Bitcoin var att fungera som en valuta. Det som gjorde Bitcoin unikt var att det löste det s.k. *double spend* problemet vilket tidigare krävde en centraliserad lösning med en central aktör. Fördelen med detta är att traditionell clearing inte behövs vilket möjliggör omedelbar överföring mellan användare över hela världen, tillgänglighet 24/7 samt låg transaktionskostnad. En annan fördel utifrån användarens perspektiv är att denna ej behöver access till en bank eller motsvarande vilket är centralt för de som av olika anledningar ej har tillgång till banker (s.k. unbanked).

Sedan Bitcoin skapades har tusentals nya varianter av system baserade på samma eller liknande teknologi lanserats. En del med liknande syfte och egenskaper, andra med helt andra användningsområden och funktioner. Exempel är ökad centralisering, bättre programmerbarhet, högre kapacitet och striktare sekretess. Många av dessa nya

---

¹ Kryptotransaktioner inte är föremål för momsbeskattnings i Sverige, men varje transaktion/händelse ger upphov till kan skattekonsekvenser varför redovisningen behöver göras på ett så korrekt och transparent sätt som möjligt.

protokoll har ingen aspiration på att vara en valuta eller motsvarande. Därför är begreppet kryptotillgång en mer passande term för tillgångsklassen.

Bitcoin använder kryptoteknik (s.k. *private*- och *public key*) för att göra transaktioner med enheter (s.k. *tokens/coins*) utan att det finns någon central aktör (s.k. distributed blockchain ledger). Numera finns det kryptotillgångar som är utgivna av en central aktör och som inte bygger på ett distribuerat peer-to-peer nätverk och således har lite att göra med det ursprungliga *double spend* problemet. Men eftersom dessa använder samma krypto- och blockkedjeteknik anses dessa också tillhöra kategorin kryptotillgångar.

3.2 Virtuellt tillgång

Kryptotillgångar saknar en internationellt, allmänt vedertagen definition. Generellt beskrivs kryptotillgångar som en krypterad, digital representation av något av värde eller avtalsrättigheter som använder sig av någon typ av blockkedja, samt kan transfereras, lagras och handlas elektroniskt.

Internationellt används flera olika termer, men inom EU likställs termen kryptotillgångar med virtuella tillgångar (virtual assets) i enlighet med den definition av "virtuella tillgångar" som finns i rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF).²

I detta dokument kommer vi att kalla blockkedjebaserade tillgångar som bygger på kryptoteknik för virtuella tillgångar. Varje virtuell tillgång har unika egenskaper som behöver analyseras och beaktas för att göra en korrekt hantering inom redovisning och rapportering.

3.3 Teknologi

DLT (Distributed Ledger Technology) är en form av teknologi som ger ett peer-to-peer nätverk av användare möjlighet att via ett unikt protokoll spara, dela och uppdatera information på en blockkedja på ett decentraliserat sätt. Användare kan med hjälp av krypteringsteknik via en konsensusmetod identifiera sig på ett säkert sätt och föreslå, validera och göra uppdateringar på en synkroniserad blockkedja. Det finns ingen standard för användandet av en DLT och kombinationen av de olika funktionerna beror på vad för användningsområde en specifik DLT ska ha.

Termen blockkedja (se *blockchain*) används ibland synonymt med DLT vilket inte är korrekt. En blockkedja behöver inte vara distribuerad i ett helt decentraliserat peer-to-peer nätverk. Idag finns virtuella tillgångar där blockkedjan är mer eller mindre centraliserad.

Enheten på den virtuella tillgången kallas för *coin* eller *token*. Denna är digital och representerar tillgången på blockkedjan och möjliggör för användaren att använda tillgången.

För att bevisa att man har access till en *token* används en unik s.k. *private key* med tillhörande s.k. *public key* (ibland även kallad *wallet address*). Dessa skapas med kryptoteknologi och består av sekvenser innehållande ett antal siffror/tecken.

---

² EU 2020/0265 COD (8)

2022-06-01

Många företag och organisationer använder DLT och blockkedjeteknik i industriellt syfte (t.ex. supply chain, röstning m.m.). Exempel på anledningar är att teknologin bevarar historik och hanterar access på ett för ändamålet lämpligt sätt. Industriella tillämpningar kan beroende på tillämpningen ibland likställas med internt upparbetade eller förvärvade immateriella tillgångar, men det är inte helt tydligt om dessa bör eller kommer att klassificeras eller värderas. I detta dokument har vi valt att inte beakta dessa typer av tillgångar som virtuella tillgångar eller analyserat dem mer ingående.

3.4 Centrala begrepp

Virtuella tillgångar har beroende på underliggande teknik i protokollet olika egenskaper som påverkar risker, redovisning och rapportering.

3.4.1 Konsensusmekanism

Om den virtuella tillgången baseras på en decentraliserad blockkedja som t.ex. Bitcoin och Ethereum (ETH) så används idag två olika konsensusmetoder för att validera och godkänna transaktioner:

1. Proof-of-Work (bevis på arbete, dvs beräkningskapacitet). Se även s.k. *mining*
2. Proof-of-Stake (bevis på insats, dvs ägande). Se även s.k. *staking*

Konsensusmetoden avgör bl.a. hur säker blockkedjan är (se *trustless*) från attacker samt huruvida en enskild aktör kan påverka transaktionerna och dess historia (se *immutable*). Konsensusmetoden påverkar även energiförbrukning i peer-to-peer nätverket.

3.4.2 Mining, staking, staking pools och air-drop

Mining förekommer i *Proof-of-Work* nätverk där vissa noder, men inte alla, är s.k. *miners*. En *miner* kvalificerar sig genom att göra tunga beräkningar (se *hash*) och deltar i valideringen baserat på arbetsinsatsen. Som motprestation erhåller *miners* en transaktionsavgift från parterna i transaktionen och/eller en s.k. blockbelöning. En blockbelöning är nytgivna tokens som *miners* erhåller för att framgångsrikt ha validerat transaktionsblocket. Reglering av *mining* är föremål för diskussion i många länder då dessa förbrukar mycket energi, som beroende på hur den generats, kan vara negativt ur ett ESG perspektiv³.

Staking förekommer i *Proof-of-Stake* nätverk där vissa, men inte alla noder är s.k. *validators*. Dessa kvalificerar sig genom sitt ägande av ett antal *tokens* och deltar i valideringen baserat på detta ägande. Som motprestation erhåller *validators* en transaktionsavgift från parterna i transaktionen och/eller en s.k. blockbelöning. En blockbelöning är nytgivna *tokens* som *validators* erhåller för att framgångsrikt ha validerat transaktionsblocket.

³ COM(2020) 593 final 2020/0265(COD), Regulation of the European Parliament and of the Council on Markets in Crypto-assets, även benämnd MiCA

2022-06-01

En *staking-pool* tillåter flera intressenter att kombinera sina beräkningsresurser (t.ex. datorer). De flesta pooler tar ut avgifter för administration.

Air-drop är en aktivitet där en aktör som står bakom centraliserad blockkedja av olika anledningar (ofta i samband med lansering) delar ut *tokens* till digitala plånboksadresser.

3.4.3 Centralisering

Virtuella tillgångar som baseras på en centraliserad blockkedja har istället en eller flera centrala aktörer som lagrar information och validerar transaktioner (t.ex. Binance coin, BNB använder en egen blockkedja). En fördel med centralisering av *peer-to-peer* system är att de generellt sett ofta är snabbare. En annan fördel är att utveckling av protokollet är lättare att genomföra. En nackdel är att motpartsrisken ökar.

Ett konsensusbaserat *Proof-of-Stake peer-to-peer* nätverk som är distribuerat men där t.ex. ägarstrukturen inte är utspridd blir i praktiken ett centraliserat nätverk avseende intern kontroll och styrning och risker. På samma sätt kan ett *Proof-of-Work* nätverk där en eller en grupp av miners besitter stor beräkningskapacitet relativt de andra i praktiken vara centraliserat.

3.4.4 Signering

En central egenskap är hur signeringen fungerar vilket i sin tur beror på den underliggande tekniken i protokollet. Denna påverkar vem som kan göra transaktioner på nätverket (se *signing* och *multisigning*), samt vilka användare och på vilket sätt som användarna interagerar med nätverket (se *permissionless*).

En *private key* gör att man kan bevisa att man har access till en *public key* (ofta en adress i blockkedjan). Detta görs genom att göra en beräkning (s.k. *signing*) baserad på data från transaktionen i kombination med tillhörande *private key* (utan att man behöver röja den privata nyckeln). Alla som har tillgång till *private key* kan signera och är i sig inte ett bevis på ägandeskap (jämför med att ha tillgång till koden till ett digipass). Vidare kan mottagaren på sin sida inte hindra eller stoppa transaktionen. Tekniken anses idag vara helt säker och det anses inte föreligga någon risk att någon kan hacka själva krypteringen då det skulle kräva beräkningskapacitet som inte finns tillgänglig inom överskådlig framtid.

3.4.5 Sekretess (Privacy)

Huruvida information är offentlig beror bl.a. på om blockkedjan är publik (som den är för t.ex. Bitcoin). Det finns idag *peer-to-peer* nätverk som är byggda med syfte att maximera sekretessen s.k. *privacy coins* (t.ex. Monero, XMR) där delar av blockkedjan är dold vilket gör att man inte kan spåra historiken. Dessa *tokens* är föremål för högre risker ur ett AML-perspektiv på samma sätt som t.ex. kontanter.

3.4.6 Handel och marknadsplatser

Handel i virtuella tillgångar kan ske:

- 1) Direkt mellan användare av systemet (användare till användare),
- 2) via speciella *tokens* med syfte för växling,

- 3) på marknadsplats (ofta kallad kryptobörs)

3.4.6.1 *Handel direkt mellan användare och användare (utan tredjepart)*

Transaktioner användare emellan är ofta oreglerad och s.k. *permissionless*. Överföringen av den virtuella tillgången görs av den som har access till *private key* för en token och som flyttar tillgången till mottagarens *public key* (ofta en plånboksadress). Rent tekniskt sker detta med en signatur via protokollet för blockkedjan och görs med hjälp av en programvara som stödjer protokollet.

Mottagaren behöver ha tillgång både till sin *public key* och tillhörande *private key*. Saknas den senare så är tillgången oanvändbar för all framtid då transaktionen inte går att reversera (såvida det inte finns en central aktör som gör våld på blockkedjan).

Tillgång till en *private key* är ej ett bevis på att man är den rättmätiga ägaren utan endast ett bevis på att man har access till den virtuella tillgången (jämför kontanter eller digipass).

3.4.6.2 *Handel via speciella tokens med syfte för växling*

Det finns idag även *tokens* som möjliggör växling direkt mellan blockkedjor s.k. hotswaps (t.ex. Uniswap, UNI)

3.4.6.3 *Handel via marknadsplats (kryptobörs)*

Marknadsplatser tillhandhåller tjänster som möjliggör handel och växling i *tokens* där betalning antingen kan ske i andra *tokens* eller mot en betalning i en viss valuta (s.k. on- och off ramps). De svenska marknadsplatserna erbjuder idag endast handel i de största virtuella tillgångsslagen. Vilka tillgångar som erbjuds via OTC (Over The Counter) är okänt.

Idag finns inget särskilt tillstånd för handel i virtuella tillgångar i Sverige, det är befintliga regler som behöver appliceras på de virtuella tillgångarna. Detta skapar, precis som med redovisningen en gråzon för hantering av virtuella tillgångar. Marknadsplatser i Sverige har krav på kundkännedom (KYC) och behöver följa nuvarande regler för värdepappersmarknaden.

Ingen aktör med banktillstånd i Sverige tillhandahåller idag tjänster för handel i eller förvaring av virtuella tillgångar. Bankerna uppger att anledningen inte är att tjänsterna i sig inte är tillåtna utan för att bankerna saknar tydliga riktlinjer och därför inte på ett korrekt sätt kan uppskatta och hantera riskerna (t.ex. AML och ESG) som är associerade med denna typ av tjänster.

Många banker i Sverige accepterar av samma anledning inte heller marknadsplatser (dvs kryptobörser) för virtuella tillgångar som kunder. Många marknadsplatser för virtuella tillgångar i Sverige är därför hänvisade till utländska banker och man använder bl.a. SEPA för att överföra likvida medel till och från kunderna i Sverige.

Många svenska banker erbjuder handel i ETNs (Exchange Traded Notes som är godkända av Finansinspektionen) med underliggande tillgångar i form av olika virtuella tillgångar (t.ex. Bitcoin). En ETN uppfyller definitionen av finansiellt instrument, och kräver i denna rapport ingen ytterligare analys. ETN är idag det enklaste sättet för en

2022-06-01

investerare i Sverige att få exponering mot de största virtuella tillgångarna. En ETN går att jämföra med en fond där det tas ut en förvaltningsavgift, med skillnaden att ETN ger innehavaren en sämre säkerhet än en ETF (Exchange Traded Funds) då den underliggande tillgången ej är knuten lika starkt till fondandelsinnehavaren vid en eventuell konkurs i bolaget som ger ut ETN (emittenten). ETN är godkända av Finansinspektionen och handlas på reglerad marknad.

3.4.7 Förvaring (storage)

Förvaring av virtuella tillgångar handlar endast om förvaring av s.k. *private- och public key(s)*. Själva tillgången ligger på blockkedjan och kräver i sig ingen förvaring.

De gängse förvaringsmetoderna är:

1. "Cold storage" innebär att användaren själv förvarar sina *private key(s)* utan att vara uppkopplad till internet. Det kan t.ex. vara på ett papper, datorfil på ett USB-minne eller en för ändamålet skapad dosa med password (jämför digipass). Användaren har ofta flera kopior av sina *private key(s)*. Anledningen är att om man förlorar sin *private key(s)* så är tillgången förlorad.

Vidare, om någon obehörig kommer över en *private key(s)* så kan densamma transferera tillgången till en adress med en annan *private key(s)* så att den rättmätiga ägaren förlorar access till tillgången.

En fördel med cold storage är att man minskar motpartsrisken. En annan fördel är att användaren helt undviker avgift för förvaringen. En nackdel är en ökad operationell risk då användaren själv måste säkerställa säkerheten vilket bl.a. kräver tillräcklig kunskap om protokollets teknologi samt cybersecurity.

2. "Hot storage" innebär att man använder en applikation i form av en digital plånbok (s.k. *wallet*) som är uppkopplad till internet. I vissa lösningar sparas *private key(s)* endast direkt i applikationen och i andra fall sparas *private key(s)* hos en tredjepart. Marknadsplatser (dvs kryptobörser) tillhandhåller förvaring (s.k. *custody*) per automatik.

Fördelen med förvaring hos en tredjepart är att om användaren förlorar sitt password till den digitala plånboken så har den som tillhandhåller tjänsten kvar *private key(s)*. En annan fördel är att det är enklare och ofta snabbare att göra transaktioner. En nackdel är att det finns risk att något går fel på motpartens sida t.ex. hacking eller intern stöld. En annan nackdel är att förvaringen kan ge upphov till en avgift.

Företag som äger virtuella tillgångar som investering och bolag som tillhandhåller värdepapper till investerare (t.ex. ETF och ETN) använder oftast en tredjepartslösning för förvaring (*custody*) för att minska sina operationella risker. Tredjeparten som tillhandhåller förvaringen använder i sin tur oftast någon form av s.k. cold storage för att minska sina motpartsrisker och kostnader.

Aktörer som erbjuder förvaring har ofta olika former av försäkringar för att

mitigera risken att förlora access till de tillgångar som deras respektive kunder har fordran på. Regelverket är dock ofullständigt avseende detta och konsumenten är inte alltid skyddad.

Förvaring ger upphov till några av de största riskerna avseende virtuella tillgångar. Det är därför viktigt att dessa risker identifieras, tas med i beaktning vid redovisningen och upplyses på ett transparent sätt.

3.5 Virtuella tillgångars hantering i Sverige

Det finns i dagsläget ingen svensk lagstiftning eller i Sverige tillämplig reglering som direkt adresserar virtuella tillgångar, men det existerar lagstiftning som indirekt omfattar virtuella tillgångar.

Riksbanken definierade virtuella tillgångar i sin ekonomiska kommentar "Är Bitcoin och andra kryptotillgångar pengar?" som "digitala enheter som skapas och överförs mellan användare genom att kryptografiska beräkningar görs". Således är virtuella tillgångar som används som betalningsmedel (undantaget CBDC) inte pengar enligt Riksbanken.

Virtuella tillgångar i form av kryptovalutor omfattas i penningtvättsregelverket inom EU då man i Anti-Money Laundering Directive EU2015/849 definierat begreppet *virtual currencies*.

Virtuella tillgångar kan vara tillståndspliktiga och stå under FI:s tillsyn. Detta beror på hur den virtuella tillgången är utformad vilket påverkar huruvida den omfattas av lagen om elektroniska pengar eller lagen om handel med finansiella instrument. Det finns undantag kring vilka bolag som omfattas av FI:s tillsyn. Bland annat är bolag undantagna från AIFMD⁴, om rest kapital understiger ett fördefinierad monetärt belopp, samt en lista på fördefinierade investerare. Dessa bolag har inte samma omfattande krav på sig att leva upp till de krav som ställs för AIF:er. Detta omfattar främst de som riktar sig till icke-professionella investerare⁵. Dessa undantag är föremål för bedömning vilket gör att bolag själva bedömer om de omfattas eller inte.

3.5.1 Lagen om elektroniska pengar (SFS 2011:755)

Lagen om elektroniska pengar (SFS 2011:755) definierar elektroniska pengar som ett elektroniskt förvarat penningvärde som representerar en fordran på utgivaren, ges i utbyte mot medel i syfte att genomföra betalningstransaktioner enligt lagen om betaltjänster (SFS 2010:751) och de godtas som betalningsmedel av andra än utgivaren.

Den avgörande skillnaden mellan virtuella tillgångar och etablerade valutor är att etablerade valutor aktivt sköts av centralbanker som med utgångspunkt från lagstiftningen har det övergripande ansvaret för att penning- och betalsystemet fungerar i praktiken och är tillräckligt flexibelt för att möta samhällsekonominns behov.

Virtuella tillgångar är till sin natur decentraliserade och ingen har därför det övergripande ansvaret. Centralbanker är också företrädare för stater eller en union av stater, exempelvis Europeiska centralbanken (ECB). Det innebär att dessa valutor kan betraktas som statligt utgivna, till skillnad från virtuella tillgångar som saknar officiell

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/61/EU om förvaltare av alternativa investeringsfonder

⁵ Kan likställas med privatpersoner

utgivare. I ett uttalande från Skatteverket har man hänvisat till just detta faktum för att virtuella tillgångar inte ska beaktas som pengar utan istället som tillgångar⁶.

3.5.2 Högsta Förvaltningsdomstol

Högsta Förvaltningsdomstolen har i HFD 2018 ref. 72 prövat frågan om till vilket tillgångsslag Bitcoin ska hänföras vid beskattningen. HFD fann att Bitcoin inte är en sådan tillgång som särskilt nämns i definitionen av delägarrätter i 48 kap. 2 § IL. Bitcoin kunde inte heller anses vara en tillgång med liknande konstruktion eller verkningssätt som en aktie eller annan tillgång som räknas upp i paragrafen. Bitcoin omfattas således inte av bestämmelserna om avyttring av delägarrätter i 48 kap. IL. HFD ansåg inte heller att Bitcoin kan utgöra en utländsk valuta i den mening som avses i 48 kap. 4 § andra stycket IL, eftersom den saknar utgivare och inte då inte utgjorde ett lagligt betalningsmedel i någon stat.

Numera är Bitcoin ett legalt betalningsmedel i El Salvador och i en schweizisk kanton. I länder där en specifik Virtuell Tillgång är betalningsmedel kan en liknelse göras med investeringsguld som är betalningsmedel i Sverige (3 kapitlet 10a§ ML). Vi har inte i denna rapport tagit ställning till om detta faktum skulle gett ett annat utfall i Skatteverkets bedömning.

3.5.3 ÅRL och BFN:s normgivning

Årsredovisningslagen (1995:1554), ÅRL, utgår från att företagets tillgångar ska delas upp i två kategorier, omsättningstillgångar och anläggningstillgångar. Enligt 4 kap. 1 § ÅRL förstås med anläggningstillgång, tillgång som är avsedd att stadigvarande brukas eller innehas i verksamheten. Med omsättningstillgång förstås annan tillgång.

Balansräkningen ska upprättas enligt den uppställningsform som anges i bilaga 1 till ÅRL. Virtuella tillgångar som klassificeras som omsättningstillgångar ska tas upp till det värde som följer av 4 kap. 9 § ÅRL. Är de avsedda att säljas i den löpande verksamheten redovisas de under rubriken Varulager m.m. Är de inte varulager kan de redovisas under rubriken Kortfristiga placeringar, Övriga kortfristiga placeringar.

Anläggningstillgångar ska enligt uppställningsformen i bilaga 1 redovisas i balansräkningen under rubrikerna Immateriella anläggningstillgångar, Materiella anläggningstillgångar och Finansiella anläggningstillgångar. ÅRL innehåller ingen definition av begreppen immateriella, materiella och finansiella anläggningstillgångar. Innebörden av begreppen anses framgå av den indelning som gäller för balansräkningen och behov av ytterligare gränsdragning som kan uppkomma ansågs vid ÅRL:s tillkomst kunna tillgodoses genom redovisningspraxis och kompletterande normgivning.

Enligt definitionen i Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2012:1) om årsredovisning och koncernredovisning, K3, punkt 18.2 är en immateriell tillgång en icke-monetär tillgång utan fysisk form. Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag, K2, innehåller ingen definition av begreppet, men det framgår av kommentaren till tabellerna i punkt 4.7 och 4.8 att immateriella anläggningstillgångar kan utgöras av förvärvade rättigheter etc.

---

⁶ Beskattning av bitcoin och andra s.k. virtuella valutor i inkomstslaget kapital

2022-06-01

Enligt K3 punkt 17.2 krävs av en materiell anläggningstillgång att det är en fysisk tillgång. Någon motsvarande uttrycklig regel finns inte i K2, men det framgår av tabellerna i punkt 4.7 och 4.8 att med materiella anläggningstillgångar avses tillgångar som har fysisk form.

Frågan om begreppet finansiella instrument skulle definieras i lagtexten kom upp i prop. 2002/03:121 Redovisning och värdering av finansiella instrument. I propositionen konstateras att varken redovisningslagstiftningen eller EG:s redovisningsdirektiv innehåller någon sådan definition. Enligt lagstiftaren borde inte heller någon definition tas in i lagtexten (a. prop. s. 43). I stället överlämnades till normgivande organ att avgränsa begreppet närmare.

I K3 definieras finansiellt instrument i punkt 11.4 som varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller ett egetkapitalinstrument hos en annan part. Avtalet behöver inte ha medfört någon betalning.

Finansiell tillgång definieras i punkt 11.5 i K3 som en tillgång i form av:

1. Kontanter,
2. en avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller en annan finansiell tillgång från en annan part,
3. en avtalsenlig rätt att byta finansiella instrument med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig förmånliga, eller
4. egetkapitalinstrument utgivna av ett annat företag

K2 innehåller ingen definition av begreppet finansiella instrument.

3.6 Praktisk hantering av virtuella tillgångar i Sverige

Återkopplingen från de företag, aktörer på marknaden och branschorganisationer vi har kontaktat är att de som hanterar virtuella tillgångar använder dessa huvudsakligen som bisyssla och inte i sin huvudsakliga verksamhet. Dessa, enligt egen utsago, väljer ofta att bokföra virtuella tillgångar som immateriella och i vissa fall varulager. I förekommande fall har vi tolkat det som att det finns en önskan från mindre ej börsnoterade företag, som ofta är enmans- eller fåmansbolag, att följa enklast möjliga bokföringsprincip för att undvika skattemässiga effekter och en allt för (upplevd) komplex redovisning. För mindre bolag som har som sin huvudsakliga affärsverksamhet att hantera virtuella tillgångar, exempelvis investeringsbolag med fokus på virtuella tillgångar, klassificerar dessa virtuella tillgångar som finansiella instrument. Inga bolag som vi kontaktat har velat medverka officiellt utan har kommenterat frågorna utifrån att dessa kommer hanteras anonymt. Uppfattningen är att detta är ett outforskat område där det ännu inte råder konsensus kring hur virtuella tillgångar ska hanteras i redovisningen.

De bolag vi identifierat som öppet redovisar virtuella tillgångar i form av BTC i sina årsredovisningar, redovisar det som antingen varulager eller immateriell tillgång i K3. De bolag som innehar virtuella tillgångar i syfte att dessa ska omsättas har konsekvent klassificerat dessa som varulager och värderat varulagret enligt lägsta värdets princip. Värderingen på de virtuella tillgångar som klassificerats som immateriella tillgångar har varit det som erlagts vid förvärvet av den virtuella tillgången. De som har klassificerats

2022-06-01

som immateriella har ansetts ha evig nyttjanderättsperiod. Vi har inte sett något företag som öppet redovisar egenupparbetade virtuella tillgångar. Vi har heller inte sett något bolag som ansett att den virtuella tillgången haft något nedskrivningsbehov.

Det finns företag både i och utanför Sverige som accepterar Bitcoin för betalningar. Detta sker dock i begränsad omfattning i Sverige. Vi har inte analyserat något bolag som öppet redovisar att de accepterar virtuella tillgångar som betalningsmedel, men det är vår bedömning att det troligtvis finns trots att vi inte sett något sådant exempel. Det bör inte vara så vanligt förekommande då Sverige har ett mycket välfungerande bank- och betalningssystem som är tillgängligt för alla medborgare (i lag) varför behovet och fördelarna med virtuella tillgångar som betalningsmedel är begränsade. Varje transaktion i Sverige ger även upphov till en händelse som skall värderas, redovisas, deklarerar och skattas (för både avsändare och mottagare) vilket snabbt blir administrativt tungt.

Sammanfattningsvis kan det konstateras att redovisningsskyldiga företag nästan uteslutande innehar innehav av råvaruliknande virtuella tillgångar, exempelvis Bitcoin. Även i ETN är den underliggande tillgången nästan uteslutande bestående av råvarulika virtuella tillgångar. I skrivande stund är övriga virtuella tillgångar som presenteras i rapporten inte vanligt förekommande i redovisningsskyldiga bolag och behovet av särskild normgivning för dem är obetydligt.

4 Klassificering redovisning

4.1 Virtuella tillgångarnas egenskaper

Det sätt som virtuella tillgångar redovisas behöver återspegla den virtuella tillgångens egenskaper. I vissa situationer kan virtuella tillgångar ge innehavaren access till en underliggande tillgång eller rättighet. I andra situationer kan innehavaren ha olika former av skyldigheter (t.ex. smarta kontrakt) kopplade till den virtuella tillgången. De underliggande tillgångarna kan vara råvaror (som guld eller olja), immateriella tillgångar (som en licens, ett patent eller ett konstverk), fastigheter eller någon annan materiell tillgång. Medan vissa tokens representerar en fordran på själva tillgången, ger andra inte någon rättighet att lösa in den underliggande tillgången. När den virtuella tillgången representerar en avtalsenlig rättighet att få kontanter motsvarande värdet av den underliggande tillgången, kan den uppfylla definitionen av en finansiell tillgång. Om de virtuella tillgångarna representerar en rättighet till själva tillgången kan den redovisas på ett sätt som liknar den underliggande tillgången och därför värderas på samma sätt som för den underliggande tillgången.

En innehavare bör analysera egenskaperna hos de virtuella tillgångarna och de rättigheter innehavaren erhåller för att fastställa dess klassificering och den redovisningen som ska tillämpas.

4.2 Kategorier av egenskaper

Sverige och EU saknar en legal definition av klassificering av virtuella tillgångar. I USA har vissa tillgångar (t.ex. Bitcoin) klassificerats som råvara (commodity) av Commodity

2022-06-01

Futures Trading Commission (CFTC)⁷ under Commodity Exchange Act (CEA) vilket fick påverka på vilken tillsynsmyndighet som är ansvarig för att anti-korruption- och penningtvättsregelverk följs.

Baserad på det som diskuteras internationellt, då det ännu inte finns någon tydlig praxis, kan man ur ett redovisningsperspektiv övergripande gruppera de olika egenskaperna hos virtuella tillgångar i fyra kategorier:

1. Råvarulika virtuella tillgångar
2. Värdepapperslika virtuella tillgångar
3. Valutaliknande virtuella tillgångar – Stablecoins (speciellt designad med egenskaper av både råvaru- och/eller värdepapperslika tillgångar)
4. Betalningsmedel (Legal tender) där både Central Bank Digital Currency (CBDC) och Bitcoin förekommer

En virtuell tillgång kan baseras på flera olika protokoll/nätverk i s.k. layers. Till exempel så baseras stablecoins ofta på en råvarulik token i kombination med ett eller flera protokoll med värdepapperslika funktioner (layer 2 och i vissa fall layer 3).

Prissättningsmekanism för den virtuella tillgången påverkas både av funktioner, egenskaper och teknologi. Exempelvis så påverkas priset för råvarulika virtuella tillgångar av utbud och efterfrågan medan priset av en valutaliknande virtuell tillgång i stor utsträckning påverkas av valutakursen i den underliggande tillgången. Teknologin påverkar transaktionskostnader och likviditet i tillgången vilket i sin tur kan påverka prissättningen av tillgången.

4.3 Råvarulika virtuella tillgångar

Det finns ingen legalt fastställd definition av en råvarulik virtuell tillgång.

En råvarulik virtuell tillgång är en representation av ett värde som fyller en specifik funktion exempelvis beräkningsenhet (unit of account), värdeenhet (store of value) eller funktion för validering av transaktioner mellan två användare (medium of exchange).

En råvarulik virtuell tillgång ses som en icke unik, utbytbar generisk tillgång (ofta token) som öppet kan användas. Den virtuella tillgångens värde baseras således inte på någon fordran eller underliggande tillgång utan värdet bestäms enbart baserat på utbud och efterfrågan hos användarna. En råvarulik virtuell tillgång har ett anskaffningsvärde och kan ha ett aktuellt värde (verkligt värde), vilket innebär att värdet fluktuerar med marknadspriserna för råvarutillgången.

En råvarulik virtuell tillgång är inte en monetär fordran. De främsta skälen för detta är att dessa virtuella tillgångar saknar officiell utgivare och för närvarande saknar förutsättningar att utgöra välfungerande betalningsmedel. Detta innebär även att en i praktiken centraliserad virtuell tillgång inte kan vara en råvarulik virtuell tillgång. Detta gör att man kan argumentera för att virtuella tillgångar som t.ex. Solana (SOL) och

⁷<http://www.cftc.gov/idc/groups/public/@lrenforcementactions/documents/legalpleading/enfcoinfliporder09172015.pdf>

2022-06-01

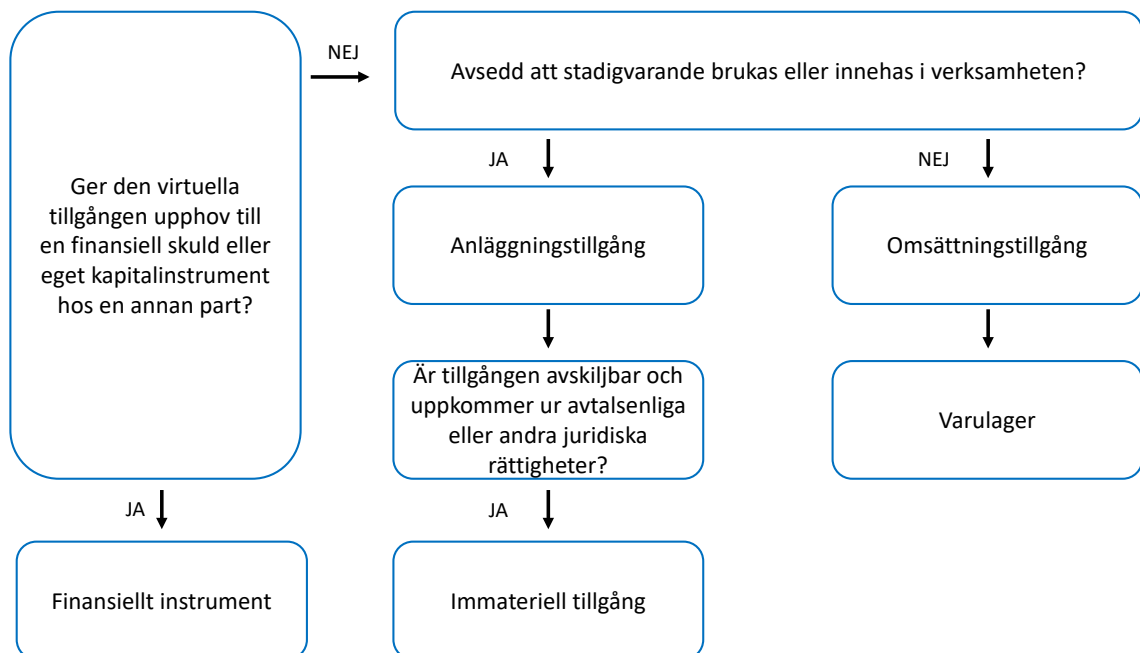
Cardano (ADA) som har liknande syfte och användningsområde som Ethereum inte per automatik kan anses vara råvarulika. Ethereum är decentraliserat medan dessa snarlika tokens med liknande egenskaper just nu är mer centraliserade (bl.a. för att öka transaktionskapaciteten).

Den som äger en råvarulik virtuell tillgång har normalt inte en avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller en annan finansiell tillgång från en annan part och har inte heller en avtalsenlig rätt att byta finansiella instrument eller skuld med en annan part. Innehav av råvarulika virtuella tillgångar ger normalt inte heller upphov till någon form av fordran.

Om den råvarulika virtuella tillgången förvaltas av annan aktör (s.k. *custody*) är den faktiska tillgången i balansräkningen en fordran på en motpart. Detta förhållande behöver då utvärderas för att kunna dra slutsatser kring om det fortsatt rör sig om en råvarulik virtuell tillgång med dess inneboende egenskaper eller om det givit upphov till en annan tillgång, exempelvis en finansiell tillgång i form av ett finansiellt instrument. Klassificering, värdering, riskanalys och upplysningar behöver då utvärderas utifrån omständigheter relaterade både till motparten och den underliggande tillgången.

Exempel på råvarulika virtuella tillgångar är Bitcoin, Ethereum och Monero.

4.3.1 Råvarulika virtuella tillgångar klassificering i K3

Figur: Klassificeringsträd för virtuella tillgångar i K3

ÅRL innehåller ingen definition av begreppet finansiellt instrument. Dock finns definitionen i K3. Ett finansiellt instrument är enligt K3 punkt 11.4 varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång hos en part och en finansiell skuld eller egetkapitalinstrument hos en annan part.

2022-06-01

Råvarulika virtuella tillgångar uppfyller med beskrivningen i stycke 4.3 normalt inte definitionen av finansiell tillgång enligt K3 och kan därför inte klassificeras som ett finansiellt instrument.

Anläggningstillgångar definieras i 4 kap. 1 § ÅRL som tillgångar som är avsedda "att stadigvarande brukas eller innehåsa i verksamheten". Andra slags tillgångar utgör omsättningstillgångar. Enligt K3 punkt 4.4 är det avsikten vid förvärvet som avgör om tillgången är en anläggningstillgång eller en omsättningstillgång. Ett företag kan ha råvarulika virtuella tillgångar som avsedda för försäljning i sin normala affärsverksamhet. I en sådan situation utgör den råvarulika virtuella tillgången företagets varulager och är en omsättningstillgång. Varor i lager definieras i K3 punkt 13.2 som omsättningstillgångar som är avsedda att säljas i den löpande verksamheten, under tillverkning för att säljas, eller i form av material eller förnödenheter som ska förbrukas i tillverkningsprocessen eller vid tillhandahållandet av tjänster. Det finns inget krav att tillgångar som klassificeras som varulager är av fysiska karaktär, men det kan vara ändamålsenligt att ha lagerbokföring. Virtuella tillgångar som utgör lager ska värderas enligt K3 kap 13.

Om den råvarulika virtuella tillgången inte är att klassificera som en omsättningstillgång behöver man utvärdera om den uppfyller definitionen på immateriell anläggningstillgång K3 i punkt 18.2. Om det som tidigare klassificerats som en lagertillgång inte längre ska klassificeras som lager, behöver man även då utvärdera om tillgången uppfyller definitionen i K3 punkt 18.2. Om den uppfyller definitionen är heller inte kap 13 tillämpligt för värdering utan ska värderas i enlighet med reglerna kap 18.

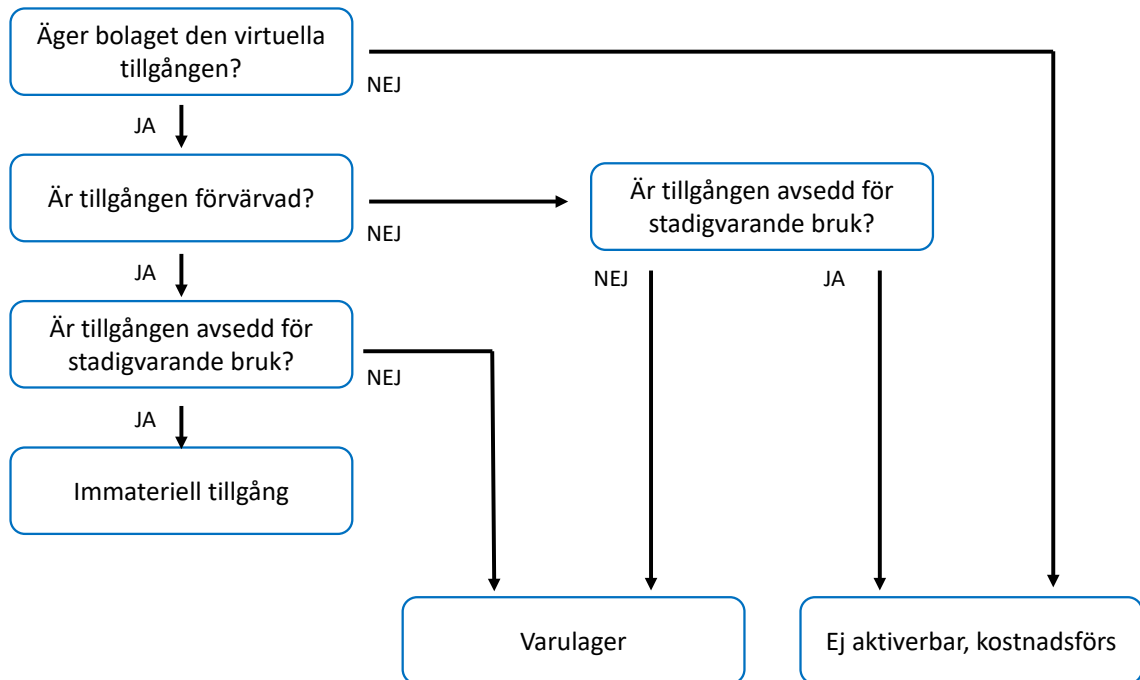
En immateriell tillgång ska redovisas om den är identifierbar enligt förutsättningarna i punkt 18.3. En tillgång är identifierbar om den:

1. Är avskiljbar, dvs. det går att avskilja eller dela av den från företaget och sälja, överlåta, licensiera, hyra ut eller byta den, antingen enskilt eller tillsammans med tillhörande avtal, tillgång eller skuld, eller
2. uppkommer ur avtalsenliga eller andra juridiska rättigheter oavsett om dessa rättigheter är överlåtbara eller avskiljbara från företaget eller från andra rättigheter och förpliktelser

Det ligger i råvarulika virtuella tillgångars natur att de är avskiljbara och kan därför redovisas som en immateriell tillgång enligt K3.

4.3.2 Råvarulika virtuella tillgångar klassificering i K2

2022-06-01

Figur: Klassificeringsträd för virtuella tillgångar i K2

Anläggningstillgångar definieras i 4 kap. 1 § ÅRL som tillgångar som är avsedda "att stadigvarande brukas eller innehåsa i verksamheten". Andra slags tillgångar utgör omsättningstillgångar. Enligt K2 punkt 9.5 är det avsikten vid förvärvet som avgör om tillgången är en anläggningstillgång eller en omsättningstillgång. Ett företaget kan ha råvarulika virtuella tillgångar som avsedda för försäljning i sin normala affärsverksamhet. I en sådan situation utgör den råvarulika virtuella tillgången företagets varulager och är en omsättningstillgång.

I K2 definieras varulager i punkt 12.2 som omsättningstillgångar som är avsedda att säljas i den normala verksamheten, under tillverkning för att bli färdiga varor, eller ska användas i tillverkningen av färdiga varor eller vid tillhandahållandet av tjänster.

Det finns inget krav att tillgångar som klassificeras som varulager är materiella, men det kan vara ändamålsenligt att ha lagerbokföring.

Enligt K2 punkt 9.2 ska ett företag redovisa en tillgång som det äger. Tidpunkten för när tillgången ska redovisas är enligt punkt 9.3 när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet av tillgången har övertagits av företaget. I punkt 9.3 finns ett antal exempel på när risker och förmåner övergår. I K2 kan den råvarulika virtuella tillgången redovisas som en immateriell tillgång, med undantaget att egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar inte får redovisas som tillgångar i K2 punkt 10.4. I det fall ett företag som tillämpar K2-regelverket genomför s.k. mining kommer detta företag inte kunna redovisa en tillgång utan kostnader hänförliga till att mina ska redovisas som kostnad.

4.3.3 Råvarulik virtuell tillgång klassificerad som lager i K3

Om den virtuella tillgången klassificerats som varulager i enlighet med kapitel 13 i K3 ska i bokslutet kvarvarande lager av såväl inköpta som egentillverkade varor inventeras och värderas. I juridisk person får lager värderas enligt IL i enlighet med K3 punkt 13.14.

Varulagervärderingen ska enligt 4 kap. 9 § ÅRL ske enligt lägsta värdets princip (LVP), dvs. till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Med anskaffningsvärde förstås utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning. I anskaffningsvärdet för inköpta varor ska det enligt 4 kap. 3 § ÅRL, utöver inköpspriset för varan, ingå utgifter direkt hänförliga till förvärvet. I anskaffningsvärdet för en tillverkad tillgång får, utöver sådana kostnader som är direkt hänförliga till produktionen av tillgången, en skäligen andel av indirekta tillverkningskostnader räknas in. Ränta på kapital som har lånats för att finansiera tillverkningen av en tillgång får räknas in i anskaffningsvärdet till den del som räntan hänförs till tillverkningsperioden. För den råvarulika virtuella tillgången är kostnader som kan ingå i beräkningen för tillverkning exempelvis elförbrukning, inköp av datorer och andra tillbehör samt kostnader för internetanslutning.

Med nettoförsäljningsvärde avses försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Anskaffningsvärdet för varulager av likartade tillgångar får enligt 4 kap. 11 § ÅRL beräknas enligt först-in-först-ut-principen (FIFU), enligt värda genomsnittspriser eller enligt någon annan liknande princip. Sist-in-först-ut-principen får däremot inte tillämpas.

Utgångspunkten vid värderingen är enligt 4 kap. 9 och 11 §§ ÅRL anskaffningsvärdet, vilket i bokslutet ska jämföras med nettoförsäljningsvärdet. Med anskaffningsvärde förstås utgifterna för tillgångens förvärv eller tillverkning. Med nettoförsäljningsvärde avses försäljningsvärdet efter avdrag för beräknad försäljningskostnad.

Enligt K3 (punkt 13.3) får kollektiv värdering endast användas:

1. För homogena varugrupper, eller
2. om en individuell värdering inte kan motiveras av kostnadsskäl.

En vara anses ingå i en homogen varugrupp om den i alla avseenden som är relevanta för värderingen kan jämföras med andra varor i gruppen. Vi ställer oss tveksamma till om en kollektiv värdering är möjlig utifrån reglerna i regelverket. Detta då, även om de virtuella tillgångarna i sig är homogena, utgifterna för tillverkningen kan variera i stor utsträckning.

Enligt kommentaren till 4 kap. 3 § ÅRL anges att i anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång inräknas inköpspris, tullavgifter och andra skatter (utom sådana skatter som företaget senare kan återfå) samt utgifter för transport, hantering och annat som är direkt hänförliga till inköp av färdigvaror, material och tjänster. Handelsrabatter, prisavdrag och liknande ska dras av när utgifterna för inköp beräknas.

Ett företag som förvärvar varor i lager med kreditvillkor som avviker från det normala ska enligt punkt 13.6 minska anskaffningsvärdet med finansieringskomponenten.

4.3.3.1 *Utgifter för tillverkning*

Indirekta tillverkningskostnader som utgör mer än en oväsentlig del av den sammanlagda utgiften för tillverkningen eller uppgår till mer än ett obetydligt belopp för företaget ska enligt punkt 13.7 räknas in i anskaffningsvärdet för varor i lager.

Kan tillverkningskostnaderna för två eller flera varor som tillverkas samtidigt inte särskiljas, exempelvis för företag som utför *mining*, ska tillverkningskostnaderna enligt punkt 13.8 fördelas på ett logiskt och konsekvent sätt.

Ett företag som räknar in indirekta tillverkningskostnader i anskaffningsvärdet för varor i lager ska enligt punkt 13.9 fördela fasta tillverkningskostnader på basis av normal tillverkningskapacitet. Under perioder med onormalt hög produktion ska det belopp som fördelats på varje tillverkad vara minskas så att varorna inte värderas högre än till anskaffningsvärdet. Rörliga tillverkningskostnader ska fördelas på varje tillverkad enhet på basis av faktisk produktion. För mer information kring värdering av virtuella tillgångar se avsnitt 4.4.2.

4.3.3.2 *Nettoförsäljningsvärde*

Med försäljningsvärde avses enligt punkt 13.10 det pris som varan kan säljas för enligt villkor som är normala i verksamheten. Priset ska fastställas utifrån de förhållanden som råder på balansdagen. Hänsyn ska tas till inkurans. Med försäljningskostnad avses de kostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen.

Vid värdering av virtuella tillgångar som är avsedda att säljas i den löpande verksamheten ska enligt punkt 13.11 anskaffningsvärdet jämföras med nettoförsäljningsvärdet. Råvarulika virtuella tillgångar ska värderas till det lägsta av dess anskaffningsvärde och dess nettoförsäljningsvärde på balansdagen.

Kan ett nettoförsäljningsvärde inte fastställas för varor som är under tillverkning för att säljas ska enligt punkt 13.12 anskaffningsvärdet jämföras med det uppskattade försäljningspriset för den färdiga varan med avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och kostnader som är nödvändiga för att åstadkomma en försäljning. För virtuella tillgångar som handlas på en aktiv marknad bör nettoförsäljningsvärdet kunna fastställas, men det blir svårare att fastställa ett nettoförsäljningsvärde vid avsaknad av en aktiv marknad.

4.3.3.3 *Schablonmässig metod*

En schablonmässig metod får enligt punkt 13.4 användas vid värdering av varor i lager om det är svårt att få fram korrekta uppgifter eller om en mer exakt värdering inte kan motiveras av kostnadsskäl. Dessutom ska villkoren i andra stycket vara uppfyllda.

En schablonmässig metod får enligt samma punkt användas endast om:

1. Det finns ett relevant och tillförlitligt underlag för schablonen,
2. schablonen används konsekvent, och
3. schablonen ger ungefär samma värde som en värdering med utgångspunkt från årets faktiska förhållanden.

Vi anser inte att det är lämpligt att använda en schablonmässig metod för värdering av virtuella tillgångar. Detta eftersom det troligtvis inte kommer finnas relevanta och tillförlitliga underlag för schablonen och att det på grund av denna omständighet inte skulle ge samma värde som en värdering utifrån faktiska förhållanden.

4.3.4 Råvarulik virtuell tillgång klassificerad som immateriell tillgång i K3

En immateriell tillgång är enligt K3 punkt 18.2 en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form.

Förvärvade eller internt upparbetade immateriella rättigheter, vilka har ett bestående värde för företaget, utgör anläggningstillgångar och klassificeras som immateriella tillgångar. Vid köp av rättighet övertas snarare dispositionsrätten än äganderätten.

En tillgång är enligt punkt 18.3 identifierbar om den:

1. Är avskiljbar, dvs. det går att avskilja eller dela av den från företaget och sälja, överlåta, licensiera, hyra ut eller byta den, antingen enskilt eller tillsammans med tillhörande avtal, tillgång eller skuld, eller
2. uppkommer ur avtalsenliga eller andra juridiska rättigheter oavsett om dessa rättigheter är överlåtbara eller avskiljbara från företaget eller från andra rättigheter och förpliktelser.

Tillgångar som anskaffas som del i ett rörelseförvärv ska tas upp till sitt verkliga värde på en aktiv marknad. Till sakens natur innebär detta att den immateriella tillgången är identifierbar. Detta innebär att virtuella tillgångar som klassificerats som immateriella och som anskaffats som en del i ett rörelseförvärv ska tas upp till verkligt värde.

Dock finns begränsningar avseende det värde som tillgången åsätts. Om det verkliga värdet inte kan fastställas med hänvisning till en aktiv marknad, ska värdet bestämmas så att inte en negativ goodwill uppkommer.

Enligt punkt 18.7 ska ett företag välja mellan kostnadsförings- och aktiveringsmodellen när det gäller utgifter som avser framtagandet av internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar. Den valda modellen ska tillämpas konsekvent och på samtliga internt upparbetade immateriella anläggningstillgångar. I juridisk person får företaget enligt punkt 18.30 välja att tillämpa kostnadsföringsmodellen trots att aktiveringsmodellen valts i koncernredovisningen vid aktivering av utvecklingsutgifter.

Enligt kostnadsföringsmodellen (punkt 18.8) ska alla utgifter som avser framtagandet av en internt upparbetad immateriella anläggningstillgångar, benämnas även egenupparbetade immateriella tillgångar, kostnadsföras löpande.

Om man väljer att tillämpa aktiveringsmodellen ska företaget enligt punkt 18.9 dela upp arbetet med att ta fram en internt upparbetad immateriell anläggningstillgång i en forsknings- och en utvecklingsfas. Kan inte forskningsfasen särskiljas från utvecklingsfasen ska arbetet anses tillhöra enbart forskningsfasen. Forskning är planerat och systematiskt sökande i syfte att erhålla ny vetenskaplig eller teknisk kunskap och insikt, enligt punkt 18.10. Enligt punkt 18.11 ska samtliga utgifter som uppkommer under forskningsfasen redovisas som kostnader när de uppkommer, dvs. kan inte aktiveras.

2022-06-01

Utveckling är att tillämpa forskningsresultat eller annan kunskap för att åstadkomma nya eller väsentligt förbättrade material, konstruktioner, produkter, processer, system eller tjänster innan kommersiell produktion eller användning påbörjas, enligt punkt 18.10. I aktiveringsmodellen ska samtliga utgifter för utveckling, redovisas som en tillgång (punkt 18.12) endast när ett företag kan påvisa att samtliga följande förutsättningar är uppfyllda:

1. Det är tekniskt möjligt för företaget att färdigställa den immateriella anläggningstillgången så att den kan användas eller säljas.
2. Företagets avsikt är att färdigställa den immateriella anläggningstillgången och att använda eller sälja den.
3. Företaget har förutsättningar att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången är sannolikt att den immateriella anläggningstillgången kommer att generera framtida ekonomiska fördelar.
4. Det finns erforderliga och adekvata tekniska, ekonomiska och andra resurser för att fullfölja utvecklingen och för att använda eller sälja den immateriella anläggningstillgången.
5. Företaget kan på ett tillförlitligt sätt beräkna de utgifter som är hänförliga till den immateriella anläggningstillgången under dess utveckling.

För bolag som utför *mining* eller *staking* av egna virtuella tillgångar kommer det vara viktigt att bedöma om det finns kostnader kopplade till en forskningsfas eller om det endast är kostnader kopplade till utveckling.

Anläggningstillgångar med begränsad nyttjandeperiod ska enligt 4 kap. 4 § ÅRL skrivas av systematiskt över denna period, avskrivning. Nyttjandeperioden för en virtuell tillgång ska bestämmas utifrån den tid företaget har för avsikt att nyttja tillgången, nyttjandeperiod. Dock ska nyttjandeperioden för egenupparbetade utvecklingsutgifter bestämmas till fem år om företaget inte med rimlig grad av säkerhet kan fastställa en längre avskrivningstid. För att kunna göra gällande att livslängden överstiger fem år, är det en rekommendation att det ska finnas stöd för att den immateriella anläggningstillgången kommer att vara av värde för bolaget längre tid än fem år presenteras. Lagstiftaren har inte angett någon maximal avskrivningstid för immateriella anläggningstillgångar.

Nyttjandeperioden för en virtuell tillgång som klassificerats som immateriell kan vara att anse som evig då den virtuella tillgången förväntas generera kassaflöden så länge som den innehas av företaget. En immateriell tillgång med evig nyttjanderättsperiod ska inte skrivas av utan ska nedskrivningsprövas. En virtuell tillgång under upparbetning kan nedskrivningsprövas i enlighet med punkt 18.24, medan en färdigställd virtuell tillgång inte har krav på nedskrivningsprövning om nyttjande perioden är evig, om det inte finns indikation på nedskrivningsprövning. Vi anser inte att detta står i strid med ÅRL, om bolaget kan presentera en motivering kring att det finns en rimlig grad av säkerhet att nyttjandeperioden kommer kunna överstiga fem år.

Om nyttjandeperioden för virtuella tillgångar som klassificerats som immateriella anläggningstillgångar som utgörs av utgifter för företagets eget utvecklingsarbete inte

2022-06-01

kan fastställas med en rimlig grad av säkerhet, ska nyttjandeperioden enligt ÅRL 4 kap 4 § anses uppgå till 5 år.

För företag som innehar råvarulika virtuella tillgångar blir detta en viktig bedömningsfråga för företaget att ta ställning till, hur företaget bedömer nyttjandesperioden.

Nyttjandeperioden för en immateriell anläggningstillgång ska enligt punkt 18.21 omprövas, om det finns en indikation på att nyttjandeperioden har förändrats jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Detta kommer även gälla för virtuella tillgångar om förutsättningarna förändras. Det företag särskilt behöver undersöka är den regulatoriska utvecklingen då det finns en risk att vissa länder inför restriktioner kring innehav och/eller användande av råvarulika virtuella tillgångar.

Om ett företag har ansett att den virtuella tillgången har en bestämd nyttjandeperiod ska avskrivning av denna enligt punkt 18.22 påbörjas när tillgången kan användas.

Företaget ska enligt punkt 18.23 välja en avskrivningsmetod som återspeglar förväntad förbrukning av den immateriella anläggningstillgångens framtida ekonomiska fördelar. Kan inte den förväntade förbrukningen av tillgångens framtida ekonomiska fördelar fastställas på ett tillförlitligt sätt, ska företaget tillämpa en linjär avskrivningsmetod.

Avskrivningsmetoden ska omprövas, om det finns en indikation på att förväntad förbrukning har förändrats väsentligt jämfört med uppskattningen vid föregående balansdag. Av ÅRL 4 kap 5 § 1 st följer att en anläggningstillgång ska skrivas ned om dess värde är lägre än tillgångens redovisade värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Händelser som kan tas upp som exempel är om den virtuella tillgångens marknadsvärde minskat väsentligt eller om marknaden den virtuella tillgången används på har påverkats negativt av en väsentlig händelse som inträffat eller förväntas inträffa inom en snar framtid, t ex förändringar inom det rättsliga området. Om en liknande virtuell tillgång köps och säljs till ett pris som är lägre än företagets nuvarande redovisade värde är det ofta en indikation på att det bör göras en nedskrivning. Företag bör iakta försiktighet gällande värderingen av virtuella tillgångar, särskilt de som inte är föremål för handel på marknadsplatser (kryptobörser). Vid nedskrivningsprövning bör bolag ta hänsyn till om det finns indikationer på att förutsättningarna för den virtuella tillgången förändrats och basera sin bedömning utifrån det. För exempel på väsentliga händelser som innefattat virtuella tillgångar se avsnitt 7.3.

Dessa exempel får särskilt bäring på virtuella tillgångar då det illustrerar tydligt att dessa dels fluktuerar mycket i värde, men även att rättsläget för virtuella tillgångar förändras snabbt i takt med att lagstiftande organ eller andra regulatoriska normgivare utkommer med ställningstaganden som påverkar just virtuella tillgångar. Exempelvis kan ändrad lagstiftning som gör att företaget inte kan använda den virtuella tillgången på ett ekonomiskt lönsamt sätt (mer om regulatoriska risker och osäkerhetsfaktorer i avsnitt 7). Om man vid nedskrivningsprövningen kommer fram till att en nedskrivning behöver göras ska den virtuella tillgången skrivas ned till ett värde som den skulle haft med en nyttjandeperiod om fem år (om inte det verkliga värdet är uppenbart lägre).

Enligt 4 kap 5§ 3 st ÅRL ska en nedskrivning återföras om det inte längre finns skäl för den, men om tillgången har ökat i värde av andra skäl så ska nedskrivningen inte återföras. Detta innebär att om en virtuell tillgång skrivits ned för att rättsläget varit

2022-06-01

osäkert, men det sedan visar sig att lagstiftningen inte trädde i kraft får nedskrivningen återföras men inte om rättsläget är detsamma men den virtuella tillgången ökat i värde.

Ett företag ska enligt punkt 18.26 inte längre redovisa en immateriell anläggningstillgång i balansräkningen:

1. Vid utrangering eller avyttring, eller
2. när inte några framtida ekonomiska fördelar väntas från användning, utrangering eller avyttring av tillgången.

För att fastställa vid vilken tidpunkt en avyttrad tillgång ska tas bort från balansräkningen ska punkt 23.8 om försäljning av varor tillämpas.

Den vinst eller förlust som uppkommer när en immateriell anläggningstillgång tas bort från balansräkningen är enligt punkt 18.27 skillnaden mellan vad som eventuellt erhålls, efter avdrag för direkta försäljningskostnader, och tillgångens redovisade värde.

4.3.5 Råvarulika virtuella tillgångar som klassificeras som lager i K2

Varulager definieras i K2 punkt 12.2 som omsättningstillgångar som är avsedda att säljas i den normala verksamheten, under tillverkning att bli färdiga varor eller ska användas i tillverkningen av färdiga varor eller vid tillhandahållandet av tjänster.

Bestämmelsen om lägsta värdets princip i 4 kap. 9 § ÅRL innebär enligt punkt 12.4 att företaget för de råvarulika virtuella tillgångarna ska:

1. Beräkna anskaffningsvärdet enligt punkterna 12.7-12.13, och
2. bedöma nettoförsäljningsvärdet för respektive vara eller varugrupp.

Är den virtuella tillgången egenupparbetad och utgör lager i enlighet med punkt 12.2 är anskaffningsvärdet för den virtuella tillgången de utgifter som hör till den virtuella tillgångens tillverkning. I anskaffningsvärdet för en tillverkad tillgång får, utöver sådana kostnader som är direkt kan hänföras till produktionen av tillgången, en skälig andel av indirekta tillverkningskostnader räknas in.

För egentillverkade varor ska enligt punkt 12.10 inköpspris för material, utgifter för lön till och arbetsgivaravgifter för anställda som arbetar med att tillverka varorna, samt direkt hänförliga utgifter för frakt, tull- och importavgifter räknas in i anskaffningsvärdet. Indirekta tillverkningskostnader får räknas in i anskaffningsvärdet enligt punkt 12.11. I K2 får inte räntekostnader, lagerhållningskostnader, administrationskostnader, försäljningsomkostnader eller forsknings- och utvecklingskostnader räknas med för egenupparbetade varor enligt punkt 12.12. Förändring av lager av egentillverkade varor ska redovisas i posten Förändring av lager av produkter i arbete, färdiga varor och pågående arbete för annans räkning.

Är det uppenbart att det bedömda nettoförsäljningsvärdet för respektive vara eller varugrupp är högre än anskaffningsvärdet behöver nettoförsäljningsvärdet inte

2022-06-01

beräknas. Då råvarulika virtuella tillgångar fluktuerar mycket i värde kommer företag troligen alltid behöva jämföra mot ett nettoförsäljningsvärde för att kunna avgöra vilket som är lägst.

Vid betalning med likvida medel för en virtuell tillgång är utgångspunkten för beräkning av anskaffningsvärdet det inköpspris som anges i en faktura eller liknande i enlighet med K2 punkt 9.8. Direkt hänförliga utgifter för förvärvet av den virtuella tillgången ska enligt K2 punkt 12.7 räknas in i anskaffningsvärdet. Sådana utgifter kan inkludera exempelvis courtage. Görs förvärvet av den virtuella tillgången i utländsk valuta ska valutakursen vid tidpunkten då transaktionen bokfördes användas vid fastställande av anskaffningsvärdet.

Nettoförsäljningsvärdet för den virtuella tillgången kommer i enlighet med K2 punkt 12.14 vara det pris som varan kan säljas för enligt villkor som är normala i verksamheten. Priset ska fastställas utifrån de förhållanden som råder på balansdagen. Hänsyn ska även tas till inkurans. Med försäljningskostnad avses enligt punkt 12.15 de kostnader som direkt kan hänföras till försäljningstransaktionen.

Är nettoförsäljningsvärdet negativt till följd av ett åtagande ska varan enligt punkt 12.17 redovisas till noll kronor och det negativa beloppet redovisas som en kortfristig skuld i posten Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter.

4.3.6 Råvarulika virtuella tillgångar klassificerade som immateriella tillgångar i K2

I K2 ska ett företag redovisa tillgång som det äger i enlighet med punkt 9.2. Tidpunkten för när tillgången ska redovisas är när väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet av tillgången har övertagits av företaget i enlighet med punkt 9.3. I punkt 9.3 finns ett antal exempel på när risker och förmåner övergår.

Ett företag som tillämpar K2 kan enbart redovisa förvärvade immateriella anläggningstillgångar, då egenupparbetade immateriella anläggningstillgångar inte får aktiveras enligt K2 punkt 10.4. Detta trots att 4 kap. 2 § ÅRL ger viss möjlighet till det. Utgifter som kan hänföras till en sådan tillgång ska kostnadsföras.

Immateriella anläggningstillgångar ska enligt 4 kap. 3 § ÅRL tas upp till belopp som motsvarar utgifterna för tillgångens förvärv. I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska enligt 4 kap. 3 § ÅRL räknas in, utöver inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet.

När en tillgång betalas med likvida medel är utgångspunkten vid beräkningen av anskaffningsvärdet enligt punkt 9.8 det inköpspris som anges i en faktura, ett avtal eller liknande handling. Endast belopp som ges ut för företagets räkning ska enligt punkt 9.9 ingå i anskaffningsvärdet.

Huvudregeln avseende avskrivningar av immateriella tillgångar är nyttjandeperioden, se 4 kap. 4 § ÅRL.

Nyttjandeperioden är enligt punkt 10.20 den tid som företaget avser att nyttja tillgången. Nyttjandeperioden får av förenklingsskäl enligt punkt 10.27 bestämmas till 5 år för förvärvade immateriella anläggningstillgångar.

Överskrider nyttjandeperioden fem år ska den virtuella tillgången skrivas ned om tillgångens nytta för företaget minskat avsevärt till följd av en inträffad händelse som gjort

2022-06-01

att den virtuella tillgångens funktion och användbarhet har minskat och att tillgångens nytta för företaget inte kan antas bli återställd senast två år efter att nedskrivningsindikationen inträffade.

Av 4 kap. 5 § första stycket ÅRL följer att en anläggningstillgång ska skrivas ned om dess värde är lägre än tillgångens redovisade värde och det kan antas att värdenedgången är bestående. Samma resonemang som tillämpats i K3 kan appliceras även här, se avsnitt 4.3.7.

Enligt 4 kap 5§ 3 st ÅRL ska en nedskrivning återföras om det inte längre finns skäl för den, men om tillgången har ökat i värde av andra skäl så ska nedskrivningen inte återföras. I K2 får immateriella tillgångar inte skrivas upp, även om det finns möjligheter att skriva upp enligt ÅRL. Detta innebär att virtuella tillgångar som värderats till anskaffningsvärde inte får skrivas upp även om den virtuella tillgången på en aktiv marknad skulle betinga ett högre värde.

En virtuell tillgång ska inte längre redovisas i balansräkningen när de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet har övergått, i enlighet med punkt 9.4. I tabellen i K2 punkt 9.3 finns ett antal exempel på när risker och förmåner övergår från säljare till köpare. För andra tillgångar, exempelvis immateriella anläggningstillgångar (punkt 6.31), anses risker och förmåner ha övertagits när ägandet övergått civilrättsligt.

När ett företag beslutar att avyttra eller utrangera en immateriell anläggningstillgång ska tillgången enligt punkt 9.6 inte omklassificeras.

Vid försäljning av immateriella anläggningstillgångar övergår väsentliga risker och förmåner (punkt 6.6) när äganderätten övergår civilrättsligt, i enlighet med punkterna 6.31 och 7.12.

Vid försäljning av immateriella anläggningstillgångar ska intäkten enligt punkterna 6.32 och 7.13 minskas med tillgångens redovisade värde.

4.3.7 Råvarulika tillgångar upplysningar

Företag ska upplysa om de redovisningsprinciper som tillämpats för värdering av lager, det vill säga hur man beräknat värdet på lagret i enlighet med ÅRL 5 kap 4§. Större företag ska lämna upplysning om anskaffningsvärdet avviker väsentligt från varulagrets nettoförsäljningsvärde.

I enlighet med ÅRL 5 kap 8§ ska företag för varje post som tas upp som anläggningstillgång lämna upplysning om:

1. Tillgångarnas anskaffningsvärde,
2. tillkommande och avgående tillgångar,
3. överföringar,
4. årets avskrivning,
5. årets nedskrivning,
6. årets uppskrivning

Metod och grund för avskrivning ska även anges, inklusive nyttjandeperiod. För internt upparbetade immateriella tillgångar ska företaget upplysa om man tillämpat kostnadsförings- eller aktiveringsmodellen. Större företag behöver även i enlighet med ÅRL 5 kap 25§ upplysa om ackumulerade avskrivningar, nedskrivningar och uppskrivningar.

4.4 Värdepapperslika virtuella tillgångar

Det finns ingen legalt fastställd definition av en värdepapperslik virtuell tillgång.

En virtuell tillgång (ofta i form av en token) är värdepapperslik i sin form om det som ett finansiellt instrument har avtalsmässiga rättigheter och/eller skyldigheter kopplade till ägandet eller innehavet av den virtuella tillgången, exempelvis rätt till utdelning, del av vinst, annan betalning som t.ex. ränta, avtalsmässiga rättigheter om den virtuella tillgången är överlåtbar på en kryptomarknadsplats eller annan marknadsplats eller ger rätt till betalning från emittenten.

Exempel på etablerade kategorier är:

1. ICO (Initial Coin Offering)
2. DEFI (Decentralised Finance)
3. NFT (Non-Fungible Tokens)

Vårt att notera att det finns andra värdepapperslika virtuella tillgångar som inte direkt faller inom någon av kategorierna ovan (t.ex. GameFi som påminner DEFI och som använder NFTs men som har egna protokoll), men exemplen ovan står för merparten av tillgångarna som klassificerats inom denna kategori.

4.4.1 Initial Coin Offering (ICO)

Initial Coin Offering är en process där t.ex. ett företag eller grupp av enskilda personer erbjuder en virtuell tillgång (ofta tokens) mot någon form av betalning eller motprestation. En ICO allokerar som jämförelse tokens istället för aktier till investerare. Vid en ICO finns det alltid en juridisk motpart. För jämförelse så lanserades t.ex. Bitcoin inte via en ICO och har även ingen juridisk motpart.

Varje ICO kommer att ha unika villkor. Det är viktigt för potentiella investerare att granska vitboken eller underliggande dokument som medföljer ICO-tokenerbjudandet, och att förstå vad exakt som erbjuds. I situationer när rättigheter och skyldigheter som härrör från en *white paper* eller deras rättsliga verkställbarhet är oklara, kan juridisk rådgivning behövas för att fastställa villkorens inverkan.

ICOs kan anses vara värdepapper av står under FI:s tillsyn. Som ett resultat av detta bör emittenter förstå den rättsliga miljön och den inverkan den har på den finansiella rapporteringen.

Emittenter av ICOs måste bestämma tillämplig klassificering för den utfärdade ICO-token. Detta beror på vilken typ av ICO-token som utfärdas och de rättigheter och skyldigheter den ger en ägare. Till exempel kan en token ge en rätt till kontanter

2022-06-01

(finansiellt instrument) eller en kvarvarande andel i enheten (eget kapital), det kan i sak vara ett kontrakt med en kund (intäktstransaktion).

På liknande sätt kommer investerare i ICOs att behöva bedöma de rättigheter de erhåller genom förvärvet av token för att fastställa tillämplig redovisning.

En token från en ICO kan kategoriseras som en värdepapperslik virtuell tillgång när det ger upphov till/ rätt till ett överlåtbart värdepapper och/eller ett finansiellt instrument. Ofta förekommer en rätt till vinst, oaktat ägarskap eller rösträtt.

Andra möjliga rättigheter en ICO kan ge upphov till⁸:

1. Intäktsrättigheter t ex rättigheter till ekonomiska fördelar från intäktströmmar av emittenter
2. Skuld t ex rätt att förutbestämda kassaflöden från den ekonomiska verksamheten av emittenten
3. Vinstdelning t ex rätt till ekonomisk vinst från ekonomisk verksamhet av emittenten
4. Rättigheter som liknar derivatinstrument (t ex referens till andra kryptotillgångar som underliggande, beviljande innehavaren en möjlighet att köp en eller flera investeringsintressen)
5. Rättigheter till framtida tokens (t ex avtal för att förärva framtida tokens)
6. Konvertibilitet av en token till en annan token eller finansiellt instrument
7. Rättigheter till ägande i fast egendom
8. Nyttjanderätt, t ex rätt till frukt från fast egendom
9. Rätt till tillgång till produkter eller tjänster från en *token-plattform*
10. Rättigheter att köpa eller sälja befintliga eller framtida produkter eller tjänster
11. Rätt till delägarskap i en produkt
12. Rättigheter till gruvverksamhet
13. Rätt att bidra med arbetskraft
14. Rätt att programmera och skapa funktioner i system
15. Rätt att bestämma över produkter, tjänster och funktionen inom en *token-plattform*
16. Rösträtt i frågor kring styrning och ledningen

Eftersom ICOs kan omfatta en rad olika rättigheter så innebär detta potentiellt en risk att det kan uppstå etiska problem och intressekonflikter. Även insiderproblematik kan uppstå. Det är därför viktigt att analysera och rapportera om dessa eventuella omständigheter.

---

⁸ Dessa rättigheter kan även finnas hos DeFi och NTFs.

4.4.2 Decentraliserad Finance (DeFi)

Det finns ingen fastställd definition av vilka virtuella tillgångar som kategoriseras som DeFi (Decentraliserad Finance).

Begreppet DeFi används idag som ett samlingsnamn för virtuella tillgångar som används inom finansiella sektorn (dvs även centraliserade blockkedjor trots namnet). DeFi tokens erbjuder finansiella instrument utan att förlita sig på mellanhänder som mäklarhus, börser eller banker genom att använda smarta kontrakt på en blockkedja.

DeFi-plattformar tillåter människor att låna ut eller låna pengar från andra, spekulera i prisrörelser på tillgångar med hjälp av derivat, handla med kryptovalutor, försäkra sig mot risker och erhålla ränta på konton som liknar sparkonton.

Beroende på vad en DeFi-token erbjuder och ger rättigheter till kommer den klassificeras olika. Då en DeFi-token vanligtvis ger upphov till en skuld och en fordran kommer det enligt K3 kunna klassificeras som ett finansiellt instrument.

4.4.3 Värdepapperslika virtuella tillgångar som klassificerats som finansiella tillgångar, skulder eller egetkapitalinstrument i K3

Finansiella tillgångar i K3 definieras som:

1. Kontanter,
2. en avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller annan finansiell tillgång från en annan part,
3. en avtalsenlig rätt att byta finansiella instrument med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig förmånliga, eller
4. egetkapitalinstrument utgivna av ett annat företag.

Virtuella tillgångar som ger innehavaren liknande rättigheter som de för egetkapitalinstrument, såsom rösträtt, eller rätt till utdelning av företagets vinster eller utdelning av kapital vid likvidation, är att anse som en värdepapperslik virtuell tillgång. Tillgångar som ger rätt till ägande eller kontroll kan också klassas som värdepapperslik virtuell tillgång, eftersom egetkapitalinstrument tenderar att representera ägande (genom utdelning och kapitalutdelning) och kontroll (genom röstning).

I vissa fall kan tokens ge rösträtt utan att det ger upphov till inflytande i form av kontroll. Ett exempel skulle vara en token som ger innehavaren rätt att rösta på framtida ICOs som företaget ska investera i, men utöver det inga andra rättigheter. Detta skulle inte ses som ett finansiellt instrument i form av en finansiell tillgång (egetkapitalinstrument) då rösträtten inte ger kontroll i form av beslutsfattande för bolagets framtid.

Huruvida en token representerar en andel i kapitalet i en juridisk person eller liknande enhet som är registrerad kommer att bero på hur bolags- och bolagsrätten i respektive land fungerar. Rätten att rösta på bolagsstämman kan vara en indikator på att det ska klassas som ett finansiellt instrument men rösträtt och andra rättigheter kan skilja sig från aktie till aktie beroende på vilken jurisdiktion man är i. Tokens som ger denna typ av

2022-06-01

rättigheter och handlas på en marknadsplats bör kunna klassificeras som finansiell tillgång (egetkapitalinstrument) i K3.

En token kan ge upphov till en finansiell skuld genom att ge rättigheter att erhålla kontanter som emittenten är skyldig token-innehavaren.

En indikation på huruvida en token ger upphov till en finansiell skuld eller inte beror på om en token representerar skuld som emittenten eller annan relevant person har till token-innehavaren, dvs om den ger upphov till en finansiell tillgång hos den andra parten i enlighet med definitionen i K3.

Exempel: För att generera rörelsekapital ger företaget GH ut tokens som ger innehavare rätt att få tillbaka sin investering i sin helhet vid ett visst datum och även berättigar innehavare till regelbundna betalningar av ränta på kapitalbeloppet. GH-tokens handlas fritt på marknadsplatser. Dessa tokens kommer sannolikt att betraktas som ett finansiellt instrument då det uppkommer en finansiell skuld som emittenten är skyldig token-innehavaren och samtidigt ger upphov till en finansiell tillgång hos token-innehavaren.

Teckningsoptioner är en av flera kategorier av specificerade investeringar som uttrycks i termer av de rättigheter de ger i förhållande till andra kategorier av specificerade investeringar. De tilldelade rättigheterna måste vara rättigheter att "teckna" de relevanta investeringarna. Detta innebär att de har rätt att förvärva investeringarna direkt från emittenten av investeringarna och genom emission av nya investeringar snarare än genom att köpa investeringar som redan har emitterats. Om ett företag utfärdade A-tokens som ger token-innehavare rätt att teckna B-tokens i framtiden, och B-tokens i sig är finansiella tillgångar (till exempel egetkapitalinstrument), kommer A-tokens sannolikt därför även de att klassificeras som finansiella instrument.

En finansiell tillgång är enligt punkt 11.5 en tillgång i form av kontanter, avtalsenlig rätt att erhålla kontanter eller en annan finansiell tillgång från en annan part, avtalsenlig rätt att byta finansiella instrument med en annan part enligt villkor som kan komma att visa sig förmånliga och egetkapitalinstrument utgivna av ett annat företag.

En ICO kan beroende på dess villkor och rättigheter klassificeras som ett derivat. Ett derivatinstrument är enligt K3 punkt 11.8 ett finansiellt instrument som uppfyller följande kriterier:

1. Värdet på instrumentet ändras till följd av ändringar i en särskilt angiven räntesats, valutakurs, råvarupris, pris på ett finansiellt instrument eller annan variabel som inte är specifik för någon av avtalsparterna.
2. Det krävs ingen initial nettoinvestering eller en initial nettoinvestering som är mindre än vad som skulle krävas för andra typer av avtal som kan förväntas reagera på ett liknande sätt vid förändringar i marknadsfaktorer.
3. Instrumentet regleras vid en framtida tidpunkt.

En ICO som har samma uppbyggnad som en aktieoption, d v s en rätt att köpa eller sälja en viss aktie vid ett givet tillfälle till en i förväg bestämd kurs, skulle uppfylla definitionen av ett derivat i K3. En option har ofta ett anskaffningsvärde och redovisas därmed som tillgång. ICO som har samma karakteristika eller funktion som en valutatermin eller

2022-06-01

ränteswap har inget anskaffningsvärde och redovisas enbart i balansräkning om det är ett förlustkontrakt om företaget tillämpar K2 och K3 kapitel 11 om inte säkringsredovisning tillämpas. Derivat redovisas som tillgång eller skuld vid värdering till verkligt värde om företaget tillämpar K3 kapitel 12.

I vissa fall, t ex vid avtal där ersättning erhålles i form av virtuella tillgångar vid ett framtida tillfälle kan det finnas ett derivat eller inbäddat derivat. I K3 definieras ett inbäddat derivat i punkt 12.75 som en del av ett avtal som också omfattar ett värdekontrakt som inte är ett derivatinstrument, vilket innebär att vissa av avtalets kassaflöden varierar på ett sätt som liknar kassaflödena för fristående derivatinstrument.

Ett inbäddat derivat ska enligt punkt 12.76 skiljas från värdekontraktet och redovisas som ett derivatinstrument om:

1. Det inbäddade derivatets ekonomiska egenskaper och risker inte är nära förknippade med värdekontraktets ekonomiska egenskaper och risker
2. Ett separat instrument med samma villkor som det inbäddade derivatet skulle uppfylla definitionen på ett derivatinstrument, och
3. Det sammansatta instrumentet inte tillhör
  - värderingskategorin Finansiella tillgångar eller finansiella skulder som innehas för handel, eller
  - värderingskategorin Finansiella tillgångar som kan säljas och företaget har valt att redovisa förändringar i verkligt värde i resultaträkningen

Avskiljs ett inbäddat derivat från ett värdekontrakt som är ett finansiellt instrument ska värdekontraktet enligt punkt 12.77 värderas till skillnaden mellan det verkliga värdet för det inbäddade derivatet och det värde som enligt punkt 12.19 skulle ha redovisats för hela det sammansatta finansiella instrumentet, om separation inte hade skett.

När ett inbäddat derivat avskiljs ska värdekontraktet, om det är ett finansiellt instrument, redovisas enligt kapitel 12 om det värderas till verkligt värde. Är det inte ett finansiellt instrument, ska värdekontraktet redovisas i enlighet med andra tillämpliga kapitel i K3. I enlighet med punkt 12.53 får ett finansiellt instrument som inte är ett derivatinstrument endast identifieras som ett säkringsinstrument för säkring av en valutakursrisk.

4.4.1 **Värdepapperslika virtuella tillgångar som klassificerats som finansiella tillgångar, skulder eller egetkapitalinstrument i K2**

I kommentaren till K2 p 11.1 anges ett antal exempel på tillgångar som klassificeras som finansiell anläggningstillgång, varav det finns en som är andra andelar, men det finns ingen definition av finansiella instrument i K2. Om den finansiella tillgången stadigvarande ska innehas i verksamheten är den enligt 4 kap. 1 § ÄRL en anläggningstillgång och i det här fallet en finansiell anläggningstillgång. Enligt punkt 9.5 är det avsikten med förvärvet som avgör om tillgången ska klassificeras som anläggningstillgång eller omsättningstillgång. En finansiell tillgång som företaget avser inneha längre tid än 12 månader efter balansdagen är enligt K2 p 11.2 en finansiell anläggningstillgång. Är det inte anläggningstillgång är det en omsättningstillgång. Beslut

2022-06-01

om att avyttra en anläggningstillgång medför inte att tillgången behöver omklassificeras till omsättningstillgång enligt punkt 9.6, men en långfristig fordran som förfaller till betalning inom 12 månader ska omklassificeras.

En finansiell anläggningstillgång innefattar de poster som finns under rubriken Finansiella anläggningstillgångar i balansräkningsuppställningen 4 kapitlet. Virtuella tillgångar kommer beroende på vad det är för rättigheter förknippade med den virtuella tillgången troligtvis oftast klassificeras som övriga långfristiga fordringar.

I K2 regleras inte inbäddade derivat, som en följd av att säkringsredovisning inte är tillåtet annat än för derivat som rör utländsk valuta.

Det allmänna rådet K2 präglas av förenkling och av försiktighetsprincipen vilket innebär vissa begränsningar i hur ett företag kan redovisa sina tillgångar och skulder. K2 tillåter inte säkringsredovisning i andra fall än de som är kopplade till utländsk valuta. Annan form av säkringsredovisning är oreglerad i K2. Om ett företag bedriver en verksamhet där det finns ett behov av en annan redovisning än vad det allmänna rådet ger utrymme för, bör företaget överväga om K3 är ett lämpligare regelverk. I och med detta anser vi att denna frågeställning är hanterad i K2 och bolag bör ta hänsyn till detta i sitt val av regelverk.

4.4.2 Virtuella tillgångars värdering allmänt

Virtuella tillgångar har en hög volatilitet i pris och det finns marknadsplatser för virtuella tillgångar som är öppna dygnet runt. Därför blir det viktigt att tidpunkten för värdering upplyses om och är en del av redovisningsprincipen. Ett exempel på detta skulle vara att bolaget bestämmer att värderingstiden är 23.59 eller tidpunkten för när arbetsdagen är slut. Det är även viktigt att identifiera hur bolag med dotterbolag i olika tidszoner ska hantera värderingstidpunkten. Detta gäller främst för virtuella tillgångar där det finns en aktiv marknad.

En tillförlitlig värdering behöver bedömas utifrån hur aktiv marknaden är, det vill säga tillgängligheten på data kring värdet på den virtuella tillgången och förståelse för mekanismerna bakom fluktuationerna på värdet. Hur man kommer fram till en lämplig värdering beror på de egenskaper som den virtuella tillgången har, samt hur funktionerna i de nya affärsmodellerna för bolag som använder sig av och utfärdar virtuella tillgångar beter sig.

Som ett exempel kan nämnas att emittenter av ICOs i syfte att ta in kapital i många fall inte är etablerade bolag utan fortfarande befinner sig i sin uppstartsfas och idéstadiet. Den förväntade utdelningen på en sådan virtuell tillgång blir komplicerad att värdera tillförlitligt. När en virtuell tillgång väl är listad på en aktiv marknadsplats (kryptobörs) finns en andrahandsmarknad med data kring marknadens aktuella värdering av den virtuella tillgången.

Den förväntade avkastningen från tokens (oavsett om de är utfärdade i en ICO eller köpt på en andrahandsmarknad) kan vara en kombination av värdet som härrör från tokens företagsidé, utsikter för framtida vinstfördelning och det framtida återförsäljningspriset. Därför kanske traditionella värderingsmetoder inte är lämpliga för att värdera en token från en ICO varken vid första eller efterföljande redovisningstillfället. Beroende på den virtuella tillgångens unika egenskaper kan det krävas olika värderingsmetoder.

2022-06-01

Som ett exempel påtalade remissvaren till EFRAG att intressenter i vissa jurisdiktioner kämpar för att identifiera aktiva marknader och därför är det nödvändigt att ha en känsla för hur bolag kan bestämma värdet i frånvaro av aktiva marknader. Vissa i remissvaret menade att en aktiv marknad för en virtuell tillgång endast existerar när man har tillgång till data på värdering vid byten mellan virtuella tillgångar och fiatvalutor och dessa publiceras av tillförlitliga källor.

Det finns inte mycket tillgängligt material kring hur man bör tänka kring värdering av virtuella tillgångar. En rapport som publicerades 2018 av Europa kommissionen⁹ tar upp de första försöken att illustrera och diskutera olika angreppssätt för värdering av virtuella tillgångar. Rapporten lyfter fram Bolt och van Oordt (2016) försök till att skapa ett ekonomiskt ramverk för att analysera värdet av kryptovaluta. De tittade på hur värdet av en virtuell tillgång svarar på förändringar i investerarnas spekulationer. Deras teori baserar sig på att tre saker är viktiga för en virtuell tillgångs värde:

1. Det aktuella värdet av en virtuell tillgång som används för att göra betalningar;
2. investerares beslut att köpa kryptovaluta, som därigenom reglerar dess utbud; och
3. konsumenternas och bolags acceptans och användning av virtuella tillgångar i allt större utsträckning.

I EC-rapporten beskrivs denna modell som en av många möjliga modeller. En av komplexiteten som inte fångas av denna modell avser transaktionskostnader som inkluderar kostnaderna för att belöna *miners* för att underhålla nätverken. Det konstateras i rapporten att virtuella tillgångar i många fall fortfarande befinner sig i utvecklingsstadiet vilket gör det svårt att härleda en robust metod för deras värdering. Chartered Business Valuators Institute (CBV Institute) publicerade 2019 en rapport¹⁰ där de illustrerar hur bolag kan tänka när de ska värdera virtuella tillgångar. CBV nämner tre värderingsmetoder:

1. Produktionskostnad
2. *Equation of exchange* (värdering baserad på förväntad intäkt)
3. Marknadspris

Produktionskostnad ligger i linje med den värderingsmetod som tillämpas för immateriella tillgångar med antagandet att ingen köpare skulle betala mer för en rättighet kopplad till immateriella tillgångar än kostanden för att tillverka ett substitut som är lika eftertraktat och användbart.

Miners som verkar på en konkurrensutsatt marknad och som drivs av en förväntan om framtida vinst kommer vanligtvis bara fortsätta sin verksamhet så länge som den rörliga

⁹ european-financial-stability-and-integration-review-2018_en.pdf (europa.eu)

¹⁰ Decrypting Crypto-Final-DIGITAL-VERSION.pdf (cbvinstitute.com)"

2022-06-01

produktionskostnaden understiger eller är lika med marknadspriset för ett redan *minat* coin. Produktionskostnaden syftar därför till att uppskatta kostnaden för att producera/*mina* ett coin. Värderingen kommer exempelvis baseras på den dagliga produktionskostnaden i form av elkostnad, antal timmar bolaget *minar* per dag, datorkraft och genomsnittlig energieffektivitet. CBV påpekar dock att det finns vissa begränsningar i denna värderingsmetod då det inte kan användas för *proof-of-stake* p g a att den underliggande teknologin skiljer sig från *proof-of-work*.

För värderingar som baserar sig på förväntad intäkt beskriver CBV att detta kan liknas vid en värdering som bygger på diskonterade kassaflöden. Då de flesta *tokens* inte genererar kassaflöden är det inte lika tillförlitligt att basera sin värdering på detta, utan för virtuella tillgångar är det mer rättvisande att ta det ekonomiska värdet av det associerade ekosystemet som den virtuella tillgången tillhör, att jämföra med börsvärdet för ett publikt bolag. Begreppet som används för att beskriva detta är nuvarande nettovärde (current utility value). Det är då *white paper* som är utgångspunkten för värderingen, tillsammans med andra faktorer som påverkar det inneboende värdet i det nätverk och marknadsplats som skapas runt den virtuella tillgången.

Som ett exempel kan virtuella tillgångar inom ett "metaverse", beroende på vem som skapat plattformen, vara en faktor som påverkar tillförlitligheten i det värde som tillskrivs den virtuella tillgången. En försvårande faktor i värderingsarbetet är att den indata som används kanske inte är verifierad och således inte helt tillförlitlig vilket ger stor osäkerhet i det faktiska värdet.

En marknadsbaserad värdering, "network value to transactions (NVT)", baseras på ett förhållande kopplat till daglig transaktionsvolym. Täljaren består av den virtuella tillgångens nätverksvärde, d v s marknadsvärdet av alla *coins/tokens* i omlopp. Nämnaren är daglig transaktionsvolym, som mäter virtuella tillgångens transaktionsvolym uttryckt i fiat-valuta.

Till skillnad från P/E-tal där nämnaren består av företagets resultat, finns många virtuella tillgångar som inte genererar kassaflöden. Därför kan man använda den dagliga transaktionsvolymen som en proxy för intäkter och som då representerar värdet som flödar genom nätet en viss dag. Utmaningen är att det 1) saknas historik, 2) finns många olika sätt att beräkna NVT förhållandet, samt 3) att det saknas jämförbarhet mellan olika virtuella tillgångar.

En annan utmaning är illikviditetsrisker. Försäljning av stora volymer på kort tid påverkar värderingen negativt i en illikvid marknad. Detta kan vid vissa omständigheter kompenseras för via OTC handel (Over The Counter) men i stressade situationer är detta inte alltid en möjlighet.

Det råder fortfarande stor osäkerhet om värdering av virtuella tillgångar. Det krävs ett stort mått av bedömning vid värdering till verkligt värde främst för att avgöra om det finns tillräcklig likviditet i marknaden och att det sker på armslängds avstånd. Det kan finnas flera marknadsplatser (kryptobörser) för en viss virtuell tillgång och var och en av dessa kan ha olika pris vid värderingstillfället. Att bestämma vilken som är den mest tillförlitliga marknadsplatsen för en viss virtuell tillgång kan vara utmanande.

4.4.3 Värdepapperslika virtuella tillgångar värdering i ÅRL

Finansiella anläggningstillgångar ska enligt 4 kap. 3 § ÅRL tas upp till belopp som motsvarar utgifterna för tillgångens förvärv (anskaffningsvärdet), om inte annat följer av bestämmelserna i 5 § (nedskrivning) och 6 § (uppskrivning).

I anskaffningsvärdet för en förvärvad tillgång ska enligt 4 kap. 3 § ÅRL räknas in, utöver inköpspriset, utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet, exempelvis courtage.

Finansiella instrument klassificeras ofta som finansiella tillgångar och utgör därmed finansiella instrument som enligt 4 kap. 14a § ÅRL får värderas till verkligt värde. Enligt 4 kap. 14b § ÅRL får följande finansiella anläggningstillgångar inte löpande värderas till verkligt värde:

1. Finansiella instrument som hålls till förfall och som inte utgör derivatinstrument,
2. lånefordringar och andra fordringar som härrör från företaget och som inte innehåser för handelsändamål,
3. andelar i dotterföretag, intresseföretag eller gemensamt styrda företag,
4. egetkapitalinstrument som företaget självt gett ut,
5. avtal om villkorad ersättning i samband med förvärv och samgåenden,
6. skulder, med undantag för skulder som ingår som en del i en handelsportfölj eller som utgör derivatinstrument, samt
7. andra finansiella instrument, som är av sådan särskild karaktär att de enligt vad som är allmänt accepterat bör redovisas på annat sätt.

I punkten 7 i förteckningen i lagtexten över poster som inte får värderas till verkligt värde anges även att inte heller andra finansiella instrument som är av sådan särskild karaktär att de enligt vad som är allmänt accepterat bör redovisas på annat sätt. Bestämmelsen i punkt 7 syftar till att förhindra värdering till verkligt värde av finansiella instrument som har sådan särskild karaktär att det är allmänt accepterat att de bör värderas på annat sätt. Bedömningen av vad som är "allmänt accepterat" får göras på grundval av vad som utgör god redovisningssed. Även dessa finansiella instrument kan utgöra finansiell anläggningstillgång.

Värdering enligt 14 a § får inte heller ske, om en sådan värdering inte skulle ge ett tillförlitligt värde på det finansiella instrumentet och om värderingen inte skulle ge ett tillförlitligt värde skall det finansiella instrumentet i stället värderas enligt sedvanliga regler om värdering.

I K3 definieras verkligt värde i punkt 2.20 som det belopp med vilken en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld skulle kunna regleras mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som ha ett intresse av att transaktionen sker.

Det bästa uttrycket för verkligt värde är enligt punkt 12.24 marknadsvärdet i form av noterade priser på en aktiv marknad.

En aktiv marknad existerar enligt punkt 12.25 när följande villkor är uppfyllda:

1. Handeln avser likartade produkter,
2. intresserade köpare och säljare finns normalt,
3. information om priserna är allmänt tillgänglig.

Enligt K3 punkt 12.26 så ska företaget i avsaknad av noterade priser på en aktiv marknad för ett finansiellt instrument använda en värderingsteknik för att bestämma det verkliga värdet.

Har en finansiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det värde som följer av 4 kap. 3 och 4 §§ ÅRL första stycket, ska tillgången enligt 4 kap. 5 § ÅRL skrivas ned till detta lägre värde, om det kan antas att värdenedgången är bestående. Enligt samma paragraf får en finansiell anläggningstillgång skrivas ned till det lägre värde som tillgången har på balansdagen även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående, dvs. en slags värdering enligt lägsta värdets princip.

En nedskrivning ska enligt 4 kap. 5 § ÅRL återföras, om det inte längre finns skäl för den. Nedskrivningar och återföringar ska redovisas i resultaträkningen.

4.4.4 Värdepapperslika virtuella tillgångar värdering i K3

Företag som tillämpar K3 kan välja att värdera innehav av finansiella instrument utifrån anskaffningsvärdet (kapitel 11) eller till verkligt värde (kapitel 12). Företag som värderar utifrån anskaffningsvärdet redovisar vinst eller förlust vid försäljning av finansiella anläggningstillgångar i resultatet.

Företag redovisas finansiella anläggningstillgångar och andra finansiella tillgångar i balansräkningen när företaget blir part i det finansiella instrumentets avtalsmässiga villkor i enlighet med punkt 11.13 och 12.15.

Derivatinstrument som klassificerats som finansiell anläggningstillgång ska enligt punkt 11.22 värderas enligt ÅRL 4 kap. 9 § , dvs enligt lägsta värdets princip.

Ett företag som värderar finansiella instrument till verkligt värde ska enligt punkt 12.19 värdera finansiella tillgångar vid det första redovisningstillfället till verkligt värde med tillägg för transaktionsutgifter. Transaktionsutgifterna får dock inte inkluderas i anskaffningsvärdet om de finansiella tillgångarna värderas till verkligt värde, dvs. har klassificerats i kategorierna Finansiella tillgångar som innehas för handel och Finansiella tillgångar som kan säljas.

I K3 ger en värderingsteknik en tillförlitlig uppskattning av det verkliga värdet om tekniken på ett rimligt sätt återspeglar hur marknaden förväntas prissätta instrumentet och indatan motsvarar marknadsförväntningar och mått på de faktorer avseende risk och avkastning som är inneboende i instrumentet. Enligt K3 ska värderingstekniken för att bestämma det verkliga värdet baseras på marknadsinformation i så hög grad som möjligt och företagsspecifik information i så låg grad som möjligt. K3 ger möjligheten att om det finns en värderingsteknik som är vanligt förekommande bland marknadsaktörer för att prissätta instrumentet, och denna teknik har visat sig ge tillförlitliga uppskattningar av priser som kan erhållas i faktiska marknadstransaktioner, ska denna teknik användas. För virtuella tillgångar finns ingen vedertagen praxis för värdering och som är vanligt

2022-06-01

förekommande, vilket kommer leda till att företagsspecifik information inte kommer ha så stor betydelse för värdering av virtuella tillgångar.

Om företag använder värderingsteknik som baseras på genomförda transaktioner av virtuella tillgångar i K3 ska företaget justera de indata som används om betydande förändringar skett i de ekonomiska förutsättningarna för emittenten.

Värdering där det helt saknas en aktiv marknad är än mer utmanande. K3 tillåter endast värdering till verkligt värde för finansiella instrument som inte har ett pris på en aktiv marknad om variationen inom intervallet med rimliga uppskattningar av verkliga värden inte är betydande för instrumentet och sannolikheterna för de olika uppskattningarna i intervallet kan bedömas på ett rimligt sätt. Kan det inte bedömas på ett rimligt sätt får företaget inte värdera instrumentet till verkligt värde. Om så är fallet ska de virtuella tillgångarna värderas enligt de allmänna principerna för värdering av tillgångar i kapitel 2.

Nedskrivning av finansiella anläggningstillgångar ingår i kapitel 11 Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet. Enligt punkt 11.25 ska ett företag per varje balansdag bedöma om det finns en indikation på att en eller flera finansiella anläggningstillgångar har minskat i värde. Finns en sådan indikation ska företaget göra en bedömning av nedskrivningsbehovet. I kommentaren till punkt 11.25 finns ett antal exempel på faktorer som indikerar ett nedskrivningsbehov.

Nedskrivningsbehovet ska enligt punkt 11.26 bedömas individuellt för följande finansiella anläggningstillgångar:

1. Aktier och andelar samt derivatinstrument som avser aktier och andelar,
2. varje enskild finansiell anläggningstillgång som är väsentlig.

Företaget ska enligt punkt 11.29 per varje balansdag bedöma om en tidigare nedskrivning av en finansiell tillgång, helt eller delvis, inte längre är motiverad. En tidigare nedskrivning ska återföras endast om de skäl som låg till grund för nedskrivningen har förändrats.

En finansiell tillgång ska enligt punkterna 11.30 och 12.39 inte redovisas i balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats.

Derivatinstrument som klassificeras som anläggningstillgångar ska enligt punkt 11.22 efter det första redovisningstillfället värderas enligt 4 kap. 9 § ÅRL, dvs. enligt lägsta värdets princip.

Om man genom en virtuell tillgång, derivat, säkrar en risk kan man tillämpa säkringsredovisning på den posten. Då redovisar man inte effekten på den säkrade posten i resultaträkningen under räkenskapsåret. Företag som tillämpar K3 kan välja post för post om de vill redovisa en post som säkrad eller inte. Säkringsredovisning är inte en obligatorisk utan frivillig princip. K3 ställer krav på att säkringsförhållandet ska vara effektivt för att säkringsredovisning ska få tillämpas. Beroende på om företaget valt att redovisa i enlighet med kapitel 11 Finansiella instrument värderade utifrån

2022-06-01

anskaffningsvärdet eller kapitel 12 Finansiella instrument värderade enligt 4 kap. 14 a-14 e §§ ÅRL i K3 är reglerna för säkringsredovisning något olika.

Derivatinstrument med negativt värde ska enligt punkt 11.21 värderas till det belopp som för företaget är mest förmånligt om förpliktelsen regleras eller överlåts på balansdagen. Detsamma gäller värdering efter det första redovisningstillfället av derivatinstrument som klassificeras som långfristiga skulder i enlighet med punkt 11.23.

4.4.5 Värdepapperslika virtuella tillgångar värdering i K2

Värdepapperslika virtuella tillgångar är inte av fysisk karaktär och kan därför inte klassificeras som materiell anläggningstillgång. K2 innehåller ingen definition av begreppet finansiell tillgång eller finansiellt instrument. Regelverket innehåller inte heller någon definition av immateriell tillgång. Vid bedömningen av till vilket tillgångsslag virtuella tillgångar ska hänföras är man därmed hänvisad till en tolkning av begreppen utifrån vilka tillgångar som ska redovisas under respektive begrepp enligt punkt 4.7 och 4.8 om uppställningsform för balansräkningen.

Ett företag ska enligt punkt 9.2 redovisa tillgångar som det äger.

Finansiella anläggningstillgångar som betalas med likvida medel ska enligt punkt 9.8 som utgångspunkt för beräkningen av anskaffningsvärdet ha det inköpspris som anges i en faktura, ett avtal eller liknande handling. Vid beräkning av detta anskaffningsvärde ska inte onormalt fördelaktiga betalningsvillkor beaktas. Med likvidtransaktion jämföras förvärv mot lånerevers eller övertagande av skulder.

Endast belopp som ges ut för företagets räkning ska enligt punkt 9.9 ingå i anskaffningsvärdet. Belopp som ges ut för någon annans räkning, t.ex. mervärdesskatt, ska inte räknas in i anskaffningsvärdet.

Sådana utgifter som är direkt hänförliga till förvärvet enligt 4 kap. 3 § ÅRL andra stycket och som enligt punkt 11.9 ska räknas in i anskaffningsvärdet för en finansiell anläggningstillgång, kan vara utgifter för:

1. Courtage,
2. omsättningsavgift,
3. andra liknande avgifter.

Förvaltningsavgifter är inte en sådan utgift som ska räknas in i anskaffningsvärdet.

Ett företag som tillämpar K2 får inte värdera sina finansiella instrument till verkligt värde enligt 4 kap. 14 a-14 e §§ ÅRL utan ska alltid redovisas till anskaffningsvärde, i enlighet med punkt 11.7.

En tillgång ska inte längre redovisas när de väsentliga risker och förmåner som är förknippade med ägandet har övergått, normalt när äganderätten övergår. Enligt punkt 6.7 sker detta på kontraktsdagen vad gäller värdepapper som utgör lager. Vid avyttring av finansiella tillgångar ska intäkten enligt punkt 8.4 minskas med tillgångens redovisade värde och direkta försäljningskostnader. Nettot redovisas i resultaträkningen. I

2022-06-01

kommentaren till punkten anger BFN att väsentliga risker och förmåner normalt övergår på kontraktsdagen.

Varje tillgång nedskrivningsprövas som huvudregel för sig.

Vid en nedskrivningsprövning ska enligt punkt 11.17 det redovisade värdet på en finansiell anläggningstillgång med noterad kurs jämföras med balansdagens senast noterade betalkurs. Saknas noterad kurs ska det redovisade värdet enligt punkt 11.18 jämföras med ett värde beräknat enligt de metoder som används på marknaden, exempelvis ett värdebesked, för att värdera respektive typ av tillgång. Vissa finansiella anläggningstillgångar saknar noterade kurser. För aktier och andelar som inte är noterade tillämpas de värderingsmetoder som används på marknaden.

Om värdet på en finansiell anläggningstillgång är noll kronor på balansdagen ska tillgången enligt punkt 11.20 alltid skrivas ned till noll kronor. Överstiger värdet noll kronor behöver nedskrivning inte göras om tillgångens värde understiger det redovisade värdet med mindre än det lägsta av 25 000 kr och 10 % av det egna kapitalet vid årets ingång. Nedskrivning ska dock alltid göras om det sammanlagda värdet på företagets finansiella anläggningstillgångar på balansdagen understiger deras sammanlagda redovisade värde med mer än det lägsta av 25 000 kr och 10 % av det egna kapitalet vid årets ingång.

Återföring av nedskrivning får ske i K2 i enlighet med punkt 11.23, men endast motsvarande det belopp som motsvarar nedskrivningen även om värdet på tillgången ökat jämfört med värdet vid nedskrivningen.

En finansiell anläggningstillgång ska skrivas ned till nettoförsäljningsvärdet om avtal om avyttring finns på balansdagen och avyttringen kommer att ge upphov till en realisationsförlust, K2 punkt 11.21.

Företag som tillämpar K2 har bara en möjlighet till säkringsredovisning och detta är säkring av en fordran eller skuld i utländsk valuta. Andra virtuella tillgångar som ger upphov till säkringar kan alltså inte säkringsredovisas i K2.

4.4.6 Upplysningar värdepapperslika virtuella tillgångar

Samtliga företag ska enligt 5 kap. 8 § ÅRL för varje post som tas upp som anläggningstillgång i balansräkningen eller i sådana noter som avses i 3 kap. 4 § fjärde stycket 2 ska upplysningar lämnas om:

1. Tillgångarnas anskaffningsvärde,
2. tillkommande och avgående tillgångar,
3. överföringar,
4. årets avskrivningar enligt 4 kap. 4 § (ej tillämpligt för finansiella tillgångar),
5. årets nedskrivningar med särskild uppgift om nedskrivningar som gjorts utan att värdenedgången är bestående, samt
6. årets uppskrivningar, med särskild upplysning om uppskrivningsbeloppets användning och hur mycket av det som kvarstår oavskrivet.

Större företag ska dessutom enligt 5 kap. 25 § ÅRL ange ackumulerade nedskrivning. Om nedskrivning gjorts av en finansiell anläggningstillgång trots att värdenedgången inte kan antas vara bestående ska detta anges särskilt av alla större företag. Större företag ska även upplysa om ackumulerade uppskrivningar, samt korrigeringar av tidigare års nedskrivningar och uppskrivningar. Dessa upplysningar finns inte uttryckligen specificerade i K3, men gäller för finansiella anläggningstillgångar.

För samtliga företag som värderar sina finansiella instrument till verkligt värde ska följande upplysningar lämnas om finansiella instrument (se 5 kap. 10 § ÅRL):

1. Bokfört värde, och
2. de värdeförändringar som har redovisats i resultaträkningen respektive fonden för verkligt värde.

Ett större företag ska enligt ÅRL 5 kap 27 § för varje slag av derivatinstrument som inte löpande värderas till verkligt värde lämna upplysning om:

1. Det värde som instrumenten skulle ha värderats till om värdering hade skett till verkligt värde,
2. omfattning av instrumenten, och
3. typ av instrument.

Ett större företag som innehar finansiella anläggningstillgångar som enligt ÅRL får värderas till verkligt värde och där det redovisade värdet är högre än det verkliga värdet ska enligt ÅRL 5 kap 27 § lämna följande upplysningar:

1. Redovisat värde,
2. verkligt värde,
3. skälen till att det redovisade värdet inte har skrivits ned, och
4. det stöd som finns för antagandet att det redovisade värdet kommer att återvinnas.

För K2 gäller att mindre företag ska lämna upplysningar enligt ÅRL 5 kap 4-24 §§, samt i enlighet med 2 kap. 3 §, 3 kap. 4, 5, 10 a och 10 b §§ och 7 kap. 2 §. De upplysningar som gäller för mindre bolag som beskrivits ovan gällande K3 omfattar även de som redovisar enligt K2. Enligt 5 kap. 8 § ÅRL ska en upplysning lämnas för varje post som tas upp som anläggningstillgång i balansräkningen. I upplysningen ingår även tillgångar som är helt avskrivna förutsatt att de inte har utstrangerats, vilket innebär att virtuella

2022-06-01

tillgångar som skrivits av eller skrivits ner till ett värde om 0 SEK, men som fortsatt innehas av bolaget, ska upplysas om.

4.4.7 Non-fungible Tokens (NFT)

Non-fungible Token innebär att varje enhet i form av en token är unik, identifierbar och icke utbytbar (dvs har en unik identifieringsnyckel på samma sätt som en sedel har ett sedelnummer).

Ett företag kan sedan knyta en unik token till ett specifikt objekt – ofta ett avtal med någon form av rättighet. Den som kan signera med en *private key* och som kan påvisa sin äganderätt kan utnyttja avtalet men även flytta det till en annan adress och med en annan *private key*.

Den legala validiteten på en NFT är helt beroende på lagstiftningen i landet där bolaget som ger ut en NFT har sin legala hemvist. Det finns idag stor legal osäkerhet och få prejudikat.

Vad en NFT ska klassificeras som beror på vad det är för ändamål med denna. En NFT kan tillåta innehavaren att äga rättigheter till originalobjektet, exempelvis ett konstverk eller ett domännamn. Denna rättighet uppfyller definitionen av immateriell tillgång i 18.2 K3, identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk form. Enligt K2 punkt 9.2 ska ett företag redovisa tillgång som det äger.

En immateriell tillgång ska redovisas om den är identifierbar enligt förutsättningarna i punkt 18.3. En tillgång är identifierbar om den:

1. Är avskiljbar, dvs. det går att avskilja eller dela av den från företaget och sälja, överlåta, licensiera, hyra ut eller byta den, antingen enskilt eller tillsammans med tillhörande avtal, tillgång eller skuld, eller
2. uppkommer ur avtalsenliga eller andra juridiska rättigheter oavsett om dessa rättigheter är överlåtbara eller avskiljbara från företaget eller från andra rättigheter och förpliktelser.

Det ligger i NFTs natur att de är avskiljbara och kan därför redovisas som en immateriell tillgång om den uppfyller definitionen enligt K3. Även under K2 kommer det redovisas som en immateriell tillgång under vissa förutsättningar. För redovisning av virtuella tillgångar som klassificerats som immateriella se avsnitt 4.3.

En följdfråga som uppstår om virtuella tillgångar som redovisas som immateriella anläggningstillgångar är huruvida avskrivningar på tillgången ska göras enligt bestämmelserna i 4 kap. 4 § första och andra styckena ÅRL. I bestämmelsen anges att anläggningstillgångar med begränsad nyttjandeperiod ska skrivas av systematiskt över denna period. NFT som ger upphov till rättigheter tyder på att avskrivningstid skulle kunna bestämmas i enlighet med de nyttjanderättsperioder som är kopplade till detta avtal. I andra fall kan den virtuella tillgången som nämnts ovan ha en nyttjanderättsperiod som kan anses obegränsad.

Vissa rättigheter kommer behöva utvärderas mer än andra då de kan göra att NFT kommer klassificeras som något annat, exempelvis en finansiell tillgång. För redovisning av virtuella tillgångar som klassificerats som finansiella instrument se avsnitt 4.4.

4.5 Valutalika virtuella tillgångar – Stablecoins

Det finns ingen legalt fastställd definition av ett s.k. stablecoins. Generellt har stablecoins egenskaper som liknar finansiella instrument och borde kunna redovisas enligt motsvarande principer.

Stablecoins är inte utgivna eller garanterade av någon centralbank eller annat myndighetsorgan utan är utgivna och administrerade av en central aktör. Syftet med stablecoins att värdet ska vara stabilt och bundet till den underliggande tillgången i form av en valuta utgiven av ett lands riksbank. Vi känner idag inte till något etablerat stablecoin med SEK som underliggande tillgång.

Anledningen till att stablecoins är populära är, förutom det som vi nämnt tidigare (omedelbar överföring mellan användare över hela världen, tillgänglighet 24/7, låg transaktionskostnad och att användaren ej behöver access till en bank), teknologisk komparitet med andra virtuella tillgångar vilket underlättar handel.

Stablecoins används för betalningar (t.ex. vid köp av andra virtuella tillgångar eller vanliga varor) men kan även vara en investering (i en underliggande tillgång i form av fordran på valutan).

Stablecoins baseras ofta på en kombination (s.k. layers) av protokoll.

Exempel:

Layer 1: Token med s.k. *smart contract* funktionalitet (t.ex. Ethereum) och hög säkerhet.

Layer 2: Kompletterande protokoll med ytterligare funktionalitet.

Utgivaren av ett stablecoin (en central aktör) förbinder sig att lösa in tokens mot den underliggande valutan. Då det finns en avtalsenlig rätt att erhålla en annan finansiell tillgång från en annan part, ska det klassificeras som ett finansiellt instrument.

Eftersom den underliggande tillgången i stablecoins är betalningsmedel, ger dessa upphov till ökade risker bl.a. avseende penningtvätt, finansiell stabilitet, finansiering av terrorism, internationella sanktioner, utpressning m.m. och kräver speciell analys, hantering och redovisning av risker utifrån både ur ett nationellt och internationellt regelefterlevnadsperspektiv. Å andra sidan möjliggör centraliseringen t.ex. att utgivaren kan reversera transaktioner eller helt blockera tokens som har stulits eller använts vid utpressning.

En väsentlig motpartsrisk är huruvida den underliggande tillgången (ofta valuta i form av värdepapper eller andra virtuella tillgångar) verkligen finns i tillräcklig grad för att täcka upp samtliga tokens i omlopp.

Lagstiftningen för stablecoins idag är otydlig och bristfällig avseende att skydda samhälle och användare. Stablecoins ger upphov till några av de största riskerna avseende virtuella tillgångar. Det är därför viktigt att dessa risker identifieras, redovisas och upplyses om på ett transparent sätt.

2022-06-01

Stablecoins skiljer sig från andra former av virtuella tillgångar eftersom de kopplar sitt värde till en traditionell tillgång, såsom en fiatvaluta, för att minimera prisvolatiliteten. Emittenten av stablecoin kan uppnå detta genom att ställa säkerhet för stablecoin med den tillgång till vilken det är knutet (t.ex. upprätthålla en reserv av fiatvalutan).

För att bestämma lämplig redovisning för ett stablecoin måste innehavaren av den virtuella tillgången avgöra om den representerar en finansiell tillgång. Finansiella tillgångar inkluderar kontrakt som ger rätt att erhålla kontanter eller annat finansiellt instrument från en annan enhet.

Stablecoins kan uppfylla definitionen av en finansiell tillgång om det avtalsenliga arrangemanget inkluderar en rätt att ta emot likvida medel från emittenten. Att förstå rätten att kräva inlösen enligt kontraktet är avgörande för att göra denna bedömning eftersom kontraktet kan innehålla bestämmelser som begränsar innehavarens möjlighet att lösa in stablecoin mot kontanter.

Villkor som begränsar inlösen efter emittenten gottfinnande skulle sannolikt påverka möjligheten att klassificera innehavet som en finansiell tillgång. Avtalsbegränsning av inlösen baserat på förhållanden utanför emittenten kontroll (t.ex. lagar som förbjuder inlösen till personer som är engagerade i brottslig verksamhet) kan kräva ytterligare juridisk analys. När vi bestämmer klassificeringen anser vi att en innehavare bör överväga:

1. Stablecoins juridiska form,
2. inlösenrätt,
3. säkerheter,
4. motpartsrisker,
5. avtalsenliga rättigheter, och
6. tillämpliga lagar och förordningar.

Ett stablecoin som inte uppfyller definitionen av finansiellt instrument bör utvärderas för att avgöra om det är en immateriell tillgång.

Om en virtuell tillgång uppfyller definitionen av ett finansiellt instrument, bör den analyseras för att avgöra om det är ett skuldebrev, ett egetkapitalinstrument eller en fordran.

4.6 Betalningsmedel (Legal tender)

4.6.1 CBDC (Central Bank Digital Currency)

Elektroniska pengar i form av CBDCs (även kallat E-pengar) är betalningsmedel och är inte att anse som en virtuell tillgång då dessa är utgivna av statliga myndigheter. CBDCs utgör en fordran på staten ifråga. E-pengar i den bemärkelsen har en officiell garant och är ingen egen valuta då den knyts till den existerande valutan för den staten. Kina är ett exempel på en stat som har lanserat CBDC.

2022-06-01

En svensk e-krona skulle vara utgiven av Riksbanken och finnas på Riksbankens balansräkning på samma sätt som sedlar och mynt. E-kronan skulle också uttryckas i svenska kronor och inte vara en ny egen valuta.

CBDCs kan klassificeras som likvida medel då de uppfyller definitionen av likvida medel enligt K3 punkt 7.4 och K2 punkt 21.5. Likvida medel enligt definitionen utgörs av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker samt motsvarande institut och kortfristiga, likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatta för obetydlig risk för värdefluktuationer.

4.7 Övriga redovisningsmässiga frågeställningar kopplade till virtuella tillgångar

4.7.1 Likvida medel

Företag kan acceptera virtuella tillgångar som en form av betalning i utbyte mot varor eller tjänster som de erbjuder kunder. För att fastställa klassificeringen av den mottagna virtuella tillgången ska bolaget överväga om det rör sig om likvida medel. Likvida medel utgörs enligt K3 punkt 7.4 och K2 punkt 21.5 av kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker samt motsvarande institut och kortfristiga, likvida placeringar som lätt kan omvandlas till ett känt belopp och som är utsatta för obetydlig risk för värdefluktuationer.

En virtuell tillgång skulle kunna klassificeras som likvida medel om den accepteras som lagligt betalningsmedel och utfärdas av en regering (exempelvis en CBDC). Om den klassificeras som likvida medel skulle den också kunna uppfylla definitionen på utländsk valuta. Utländsk valuta är enligt K3 punkt 30.2 annan valuta än företagets redovisningsvaluta.

Virtuella tillgångar som uppfyller definitionen av immateriella tillgångar och som tas emot av företag som betalning för varor eller tjänster är en form av icke-kontant vederlag. Virtuella tillgångar med denna klassificering har inte sådana egenskaper att de kan likställas med kontanter och valuta som nämnts tidigare i avsnitt 4.6. Till följd av detta ska vederlag erhållna i virtuella tillgångar inte klassificeras som likvida medel.

4.7.2 Transaktioner gjorda med virtuella tillgångar i K3

I K3 punkt 23.8 ska följande vara uppfyllt för att ett företag ska redovisa en intäkt från försäljning:

1. Företaget har överfört de väsentliga risker och fördelar som är förknippade med varornas ägande till köparen,
2. företaget inte längre har något sådant engagemang i den löpande förvaltningen som vanligtvis förknippas med ägande och inte heller utöver någon reell kontroll över sålda varor, samt
3. de utgifter som har uppkommit eller som förväntas uppkomma till följd av transaktionen kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

2022-06-01

Intäkter definieras i punkt 2.16 som en intäkt är en ökning av ekonomiska fördelar under ett räkenskapsår till följd av inbetalningar eller en ökning av tillgångars värde eller en minskning av skulders värde som medför en ökning av eget kapital.

En intäkt som erhållits i virtuella tillgångar får, enligt punkt 2.18, redovisas endast om de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget, och inkomsten kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Ett företag ska enligt punkt 23.3 värdera en intäkt till det verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas, om inte annat följer av punkt 23.6 (byten). Byten av varor och tjänster kan vara av likartade eller olikartade varor eller tjänster. Enligt en skrivelse från Skatteverket (dnr 765-03/100) ska BFL:s bestämmelser tillämpas vid bytesaffärer, vilket innebär att byte av varor och tjänster ska anses utgöra sådana affärshändelser som ska tas in i den löpande bokföringen. Endast om bytet avser olikartade varor eller tjänster är det redovisningsmässigt fråga om en intäktsskapande affärshändelse som ska värderas/prissättas till verkligt värde. I K3 regleras byten av materiella anläggningstillgångar i punkt 17.10.

Enligt K3 ska anskaffningsvärdet för en materiell anläggningstillgång som förvärvats genom byte, om transaktionen har kommersiell innebörd, bestämmas till verkligt värde på den tillgång som erhållits, justerat för eventuella överförda likvida medel.

Kan verkligt värde på det som erhållits inte bestämmas på ett tillförlitligt sätt, ska anskaffningsvärdet för tillgången bestämmas till verkligt värde på det som lämnats, justerat för eventuella överförda likvida medel.

Kan verkligt värde på varken det som erhållits eller lämnats bestämmas på ett tillförlitligt sätt, eller om transaktionen saknar kommersiell innebörd, ska anskaffningsvärdet för tillgången bestämmas till det redovisade värdet på det som lämnats, justerat för eventuella överförda likvida medel.

Samma regler gäller även för byte av immateriella tillgångar, se punkt 18.17.

Däremot, vid byte av varor och tjänster mot olikartade varor eller tjänster i en transaktion som har kommersiell innebörd, ska intäkten bestämmas till verkligt värde på det som erhållits, justerat för eventuella överförda likvida medel. Kan verkligt värde på det som erhållits inte bestämmas på ett tillförlitligt sätt ska intäkten bestämmas till verkligt värde på det som lämnats, justerat för eventuella överförda likvida medel. Kan verkligt värde på varken det som erhållits eller lämnats bestämmas på ett tillförlitligt sätt ska intäkten bestämmas till det redovisade värdet på det som lämnats, justerat för eventuella överförda likvida medel.

Intäkter som erhålles i form av virtuella tillgångar (till en fastställd mängd), som klassificerats som immateriella tillgångar, för egen räkning och som en del i ett bolags ordinarie verksamhet räknas som ett icke-kontant vederlag. Bolag ska värdera intäkten till det verkliga värde som erhållits. Förändringar i värdet efter att kriterierna i 23.8 har uppfyllts påverkar inte den initiala intäktsredovisningen, men efterföljande redovisning av innehavet av den virtuella tillgången blir då tillämplig.

Är den virtuella tillgången klassificerad som en finansiell tillgång, men inte att klassificera som en anläggningstillgång eller lager är det en kortfristig placering. Avsikten med denna typ av innehav är att dessa ska vara kortfristiga. Anskaffningsvärdet för en kortfristig placering beräknas som för andra tillgångar enligt ÅRL 4 kap 3 §, och ska i enligt het

2022-06-01

med ÅRL 4 kap 9§ i bokslutet värderas till det lägsta av anskaffnings- och nettoförsäljningsvärdet.

I K3 redovisas kortfristiga placeringar antingen enligt kap 11 eller kap 12.

Skulle däremot ett bolag erhålla ersättning i form av en virtuell tillgång vid ett framtida tillfälle som inte sammanfaller med överföringen av varan eller tjänsten som sålts behöver bolaget ytterligare utvärdera hur den virtuella tillgången ska hanteras redovisningsmässigt. Rätten att ta emot en virtuell tillgång i framtiden som vederlag skulle kunna klassificeras som ett derivat eller ett inbäddat derivat.

Virtuella tillgångar som erhållits som en del av en förvärvad verksamhet ska redovisas i enlighet med reglerna för rörelseförvärv i kap 19. Tillämpas förvärvsmetod ska förvärvsanalysen upprättas per förvärvstidpunkten och värdena på tillgångarna och skulder är de verkliga värdena vid förvärvstidpunkten. Om det verkliga värdet för en immateriell tillgång inte kan fastställas med hänvisning till en aktiv marknad, ska det värde som fastställs för tillgången begränsas till ett belopp som innebär att negativ goodwill inte uppkommer eller ökar.

4.7.3 Transaktioner gjorda med virtuella tillgångar i K2

Vid försäljning av varor övergår väsentliga risker och förmåner, vilket gör att en inkomst ska redovisas enligt följande (punkt 6.7). För värdepapper som utgör lager övergår väsentliga risker och förmåner på kontraktssdagen.

Ett företag ska enligt punkt 6.6 redovisa en inkomst som intäkt om:

1. Väsentliga risker och förmåner till följd av transaktionen har övergått,
2. beloppet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, och
3. det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna av transaktionen kommer att tillfalla företaget.

Endast den del av inkomsten som hör till det räkenskapsår för vilket årsredovisningen upprättas är en intäkt det räkenskapsåret om inte annat framgår av kapitel 6.

Det inflöde av ekonomiska fördelar som företaget erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning ska enligt punkt 6.2 redovisas som intäkt. Företag ska redovisa varje transaktion för sig. En transaktion ska dock redovisas i delar om det är nödvändigt för att rätt återge den ekonomiska innebörden.

I K2 regleras byten i punkt 2.8 om varan eller tjänsten inte är likartad. Inkomsten respektive utgiften ska justeras med eventuella betalningar i samband med bytet. När en tillgång betalas med en olikartad tillgång är utgångspunkten vid beräkningen av anskaffningsvärdet för den förvärvade tillgången det verkliga värdet på den eller de tillgångar som tas emot, justerat med eventuella betalningar i samband med bytet. Kan det verkliga värdet på det som tas emot inte bestämmas på ett tillförlitligt sätt, ska värdet antas motsvara det verkliga värdet på det som lämnas i utbyte, justerat med eventuella betalningar i samband med bytet.

2022-06-01

Är den virtuella tillgången klassificerad som en finansiell tillgång, men inte att klassificera som en anläggningstillgång eller lager är det en kortfristig placering. Avsikten med denna typ av innehav är att dessa ska vara kortfristiga. Anskaffningsvärdet för en kortfristig placering beräknas som för andra tillgångar enligt ÅRL 4 kap 3 §, och ska i enligt het med ÅRL 4 kap 9§ i bokslutet värderas till det lägsta av anskaffnings- och nettoförsäljningsvärdet.

Företag som tillämpar K2 får enligt punkt 14.4 inte värdera kortfristiga placeringar till verkligt värde trots att ÅRL ger viss möjlighet till det. Kortfristiga placeringar ska enligt ÅRL redovisas till det lägsta av anskaffningsvärde och nettoförsäljningsvärde även i K2.

Enligt K2 ska i posten övriga kortfristiga placeringar redovisas innehav av kortfristiga placeringar i aktier, andelar eller andra värdepapper som inte är anläggningstillgångar och som inte redovisas i någon annan post under rubriken Omsättningstillgångar. Lager av värdepapper och andra finansiella instrument som utgör lager ska i stället redovisas i posten Övriga lagertillgångar.

Fordringar som ska betalas inom 12 månader efter balansdagen ska enligt K2 punkt 13.2 klassificeras som kortfristiga. En sådan tillgång får inte i enlighet med punkt 13.4 tas upp till ett högre belopp än vad som förväntas inflyta.

Nettoförsäljningsvärdet för en kortfristig placering med noterad kurs är enligt punkt 14.10 balansdagens senast noterade betalkurs med avdrag för courtage och andra direkta försäljningskostnader. Nettoförsäljningsvärdet för kortfristiga placeringar som saknar noterad kurs ska enligt punkt 14.11 beräknas enligt de metoder som används på marknaden för att värdera den virtuella tillgången.

4.7.4 Trackercertifikat

En form av finansiella instrument upptagna till handel på reglerade marknader i Sverige är så kallade trackercertifikat. Dessa använder virtuella tillgångar och/eller derivat som underliggande tillgång. Ett trackercertifikat är en investeringsprodukt, där certifikatet följer den underliggande tillgången 1:1. Ett trackercertifikat kan liknas vid en börshandlad fond, men det är utgiven av en bank som garanterar certifikatet. Emittenten åtar sig att, under normala marknadsförhållanden, köpa och sälja tillbaka certifikatet.

Certifikaten är konstruerade så att de ger investeraren en exponering mot antingen en enskild virtuell tillgång, eller en korg av flera virtuella tillgångar via ett index baserat på dessa tillgångar. En emittent som ger ut trackercertifikat åtar sig att köpa och förvara virtuella tillgångar som motsvarar den volym som de utestående certifikaten representerar. Emittenten genererar sina intäkter genom att certifikaten är belagda med en avgift (negativ ränta), och den kan utöver detta ta ut extra avgifter för exempelvis inlösen av certifikaten. Det innebär att investeraren aldrig kommer i direkt kontakt med de virtuella tillgångarna utan får i stället en betalning i exempelvis svenska kronor, euro eller amerikanska dollar. Om certifikaten uppfyller definitionen på finansiellt instrument bör de redovisas i enlighet med detta.

Certifikaten har oftast inte en fastställd slutdag, men det existerar även sådana produkter där innehavaren av certifikatet automatiskt får tillbaka värdet som certifikatet har vid ett

2022-06-01

visst datum. I dessa fall behöver innehavaren utvärdera om certifikatet uppfyller definitionen av derivatinstrument och hanteras i enlighet med det som avhandlats i avsnitt 4.4.2.

För emittenten av certifikaten ska de underliggande virtuella tillgångarna redovisas på samma sätt som beskrivits i avsnitt 4.3, 4.4 och 4.5, samt intäkter kopplade till avgifterna i enlighet med det som beskrivits ovan i detta avsnitt (4.7).

4.7.5 Virtuella tillgångar som innehas av tredje part

Virtuella tillgångar kan innehas av ett förvaringsinstitut för säker förvaring för sina kunders räkning (*custody*). Arrangemangen för att hålla virtuella tillgångar kan variera, men i allmänhet kommer det att finnas ett kontrakt, eller villkor, som anger arten av arrangemanget.

För att avgöra huruvida förvaringsinstitutet ska redovisa en tillgång och ett relaterat ansvar för virtuella tillgångarna som den innehar för sina kunders räkning krävs det en bedömning som baseras på fakta och omständigheter. För att avgöra om tillgångarna ska återspeglas i eller utanför balansräkningen, kan förvaringsinstitutet behöva överväga, bland annat, följande faktorer:

1. I vilken utsträckning parternas rättigheter och skyldigheter definieras enligt lagliga eller regulatoriska ramar eller enligt villkoren i ett kontrakt,
2. kundernas rättigheter till virtuella tillgångar som innehas för deras räkning i händelse av att förvaringsinstitutet ansöker om konkurs,
3. kundens eller förvaringsinstitutets förmåga att överföra, låna ut, pantsätta eller belasta virtuella tillgångar,
4. kundens förmåga att när som helst komma åt den privata nyckeln eller överföra virtuella tillgångar till en annan plånbok,
5. vilken part som bär risken för förlust till följd av bedrägeri eller stöld,
6. vilken part som får fördelarna av prisstegring och effekten av prisnedgång,
7. graden av segregering av virtuella tillgångar som innehas för kunders räkning från kryptotillgångar som ägs av förvaringsinstitutet,
8. beviset på ägande av virtuella tillgångar som innehas för kundernas räkning (t.ex. är kryptot i en separat namngiven plånbok eller finns det transaktionsposter utanför kedjan).

Om förvaringsinstitutet fastställer att det har kontroll över tillgången och därför bör återspegla tillgången i sin balansräkning, måste den också spegla en motsvarande skuld.

Skulden kommer att behöva bedömas för att avgöra om den innehåller ett inbäddat derivat enligt K3 punkt 11.8. Enligt 11.8 är ett derivat ett finansiellt instrument som uppfyller följande kriterier:

2022-06-01

1. Värdet på instrumentet ändras till följd av ändringar i en särskilt angiven räntesats, valutakurs, råvarupris, pris på ett finansiellt instrument eller annan variabel som inte är specifik för någon av avtalsparterna,
2. det krävs ingen initial nettoinvestering eller en initial nettoinvestering som är mindre än vad som skulle krävas för andra typer av avtal som kan förväntas reagera på ett liknande sätt vid förändringar i marknadsfaktorer,
3. instrumentet regleras vid en framtida tidpunkt.

Värdet på derivat bestäms av vad derivatet är knutet till.

4.7.6 Mining och staking

Om företag bedriver *mining* eller *staking* för egen räkning, ska företaget bedöma om den råvarulika virtuella tillgången är att anse som varulager eller som en immateriell tillgång och värdera den virtuella tillgången. Om företaget bedriver *mining* eller *staking* för annan parts räkning och får en blockbelöning enligt konsensusprotokollen för virtuella tillgången, behöver företaget bedöma om mottagandet av blockbelöningen är att räknas som intäkt. Om denna belöning är att anse som en intäkt och ska redovisas i enlighet med intäktsredovisningsreglerna i K3 kap 23 och K2 kap 6.

4.7.7 Staking pools

En staking-pool tillåter som vi beskrivit tidigare flera intressenter att kombinera sina beräkningsresurser (t.ex. datorer). De flesta pooler tar ut avgifter för administration. Klassificering och värderingen av de virtuella tillgångar som erhålls vid staking beror på vad de har för egenskaper, troligtvis kommer de flesta tillhöra klassificeringen för råvarulika tillgångar och redovisas i enlighet med det som diskuterats i avsnitt 4.3.

4.7.8 Avkastning från existerande virtuella tillgångar

Likt värdepapper kan virtuella tillgångar generera avkastning i olika former av andra virtuella tillgångar. Sådan avkastning kan exempelvis vara tokens eller coins som genereras i samband vid mining och staking men även via *air-drops* av Non-Fungible-Tokens (NFT). NFTs baseras på smarta kontrakt som avtalar ägande av specifika tillgångar. Exempelvis kan en NTF avtala rätt till royalty / avkastning från nyttjandet av en annan tillgång, ge rösträtt i bolagsstämma, ge rätt till intäktsdelning och rätt till olika typer av tillgångsbyten s.k swaps.

Det råder ingen konsensus om hur dessa virtuella tillgångar bör klassificeras men de kan liknas med hur en aktie hanteras vid separering av verksamheter (split). Exempelvis kan en *air-drop* liknas vid en nyemission av A och B aktier som ger innehavaren rätt till andra nyutfärdade unika tillgångar.

Tillgångarna i fråga kan i vissa fall klassas som finansiella instrument i och med att rätten ger upphov till en fordran och en skuld (och/eller egetkapitalinstrument) och kan bestämmas till ett specifikt resultat, och i andra fall är klassificeringen mer svårbedömd i och med att vissa NFTs slumpvis tilldelar visst ägande i kontrakten som köparen inte kan förutse. Detta innebär att det inte ger upphov till någon skuld eller fordran direkt utan vid ett senare tillfälle. I avvaktan på att det uppkommer en skuld och fordran för att

2022-06-01

uppfylla kriterierna för att klassificeras som finansiellt instrument bör dessa i vissa fall klassificeras som eventualtillgång i K3 för innehavaren.

En eventualtillgång är en möjlig tillgång som kommer av inträffade händelser och vars förekomst kommer att bekräftas endast av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir. I K3 ska en eventualtillgång inte redovisas i balansräkningen utan ett större företag ska lämna en beskrivning av karaktären på eventualtillgången och om ett inflöde av resurser är sannolikt. Om det är praktiskt ogenomförbart att göra en uppskattning kring den finansiella effekten ska det lämnas en upplysning kring detta faktum. I K2 regleras inte eventualtillgångar, dessa behöver alltså inte upplysas om.

Däremot bör det redovisas som en skuld för emittenten. Definitionen av en eventualförpliktelse skiljer sig mellan K3 och K2. I K3 punkt 21.14 är en eventualförpliktelse en möjlig förpliktelse till följd av inträffade händelser och vars förekomst endast kommer att bekräftas av att en eller flera osäkra framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir, eller en befintlig förpliktelse till följd av inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld eller avsättning eftersom det inte är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen eller förpliktelsens storlek inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet även om sannolikheten för en reglering är ytterst liten. I K2 definieras i punkt 18.15 en eventualförpliktelse som ett möjligt åtagande till följd av avtal eller offentligrättsliga regler för vilket ett utflöde av resurser förväntas endast om en eller flera andra händelser också inträffar, det är osäkert om dessa framtida händelser kommer inträffa och det ligger utanför bolagets kontroll att händelserna kommer inträffa.

Anledningen till att det inte kommer redovisas som en eventualförpliktelse hos emittenten är att det ligger inom bolagets kontroll vilket åtagande som finns. Även om åtagandet är slumpvis genererat eller det är en viss osäkerhet i belopp så kommer det finnas en sannolikhet att det blir ett utflöde av resurser.

Anskaffningen av NFTs sker i dagsläget enligt marknadsmässiga principer på plattformar som Open Sea där användare kan köpa och sälja tillgångarna likt en börs. Priset för en tillgång kan därav bestämmas beroende på efterfrågan. I de flesta fall av försäljning av NFTs medföljer en procentuell "kick-back" till original utfärdaren av NFTs. Procentsatsen varierar normalt mellan 1-5% av försäljningspriset och betalas ut varje gång tillgången säljs.

4.7.9 Låntransaktioner

Ett företag kan låna ut kryptotillgångar till en motpart mot en avgift.

Låntagaren i ett virtuell tillgång-utlåningsarrangemang kan fastställa att den har fått kontroll över tillgången och skulle följaktligen redovisa den virtuella tillgången på sin balansräkning. Det skulle också erkänna en skyldighet att återlämna kryptotillgången till långivaren. Även om den virtuella tillgången kan redovisas som en immateriell tillgång, kan skyldigheten att återlämna tillgången ses som ett hybridinstrument med ett skuldvärdkontrakt och betalningar kopplade till det verkliga värdet av de virtuella tillgångarna.

5 Virtuella tillgångars hantering internationellt

5.1 EU

Inom EU har man slagit fast att det nuvarande regelverket inte är tillräckligt för att adressera virtuella tillgångar. Det pågår en intensiv debatt inom EU och ett antal lagar är föreslagna i olika instanser men vid rapportens avlämnande var denna lagstiftning inte slutligt igenomröstad.

Som nämnts tidigare så omfattas virtuella tillgångar i form av kryptovalutor i penningstvätsregelverket inom EU då man i Anti-Money Laundering Directive EU2015/849 definierat begreppet *virtual currencies*.

Syftet med de kommande lagförslagen är att förtydliga och komplettera lagar, stödja innovation, säkerställa konsumentskydd, säkerställa bra spelregler för marknadens aktörer, säkerställa finansiell stabilitet samt säkerställa möjligheten till en effektiv penningpolitik.

EU kommissionen definierar kryptotillgångar i sin konsultation om kryptoramverk som "en digital tillgång som kan vara beroende av kryptografi och finns på en distribuerad databas"¹¹. I MiCA-förordningen används definitionen: "en digital återgivning av värde eller rättigheter som kan överföras och lagras elektroniskt med hjälp av teknik för distribuerad liggare eller liknande teknik".

I arbetet med MICA för man diskussioner om att bl.a. införa klassificering i form av:

1. "Utilities Token" som ungefär är en sammanslagning av råvarulika och värdepapperslika tokens.
2. "Asset Reference Tokens (ART)": En slags stablecoin med olika underliggande tillgångar.
3. "E-Money Tokens (EMT)": Liknande som ART men bl.a. med hårdare krav på reglering.
4. "Security Tokens" som är tokens knutna till värdepapper (t.ex. aktier)

I arbetet med MICA utreds och prövas huruvida s.k. Travel Rule¹² bör införas för virtual assets (vissa beslut har redan tagits i vissa instanser). Travel Rule innebär bl.a. att information om både avsändare och mottagare skall registreras vid en transaktion. Syftet är att försvåra penningtvätt och finansiering av terrorism.

Om samtliga transaktioner oberoende av storlek och typ av användare skulle omfattas behöver detta implementeras så att det uppfyller befintliga Europeiska regelverk. Aspekter som behöver adresseras är governance och administration av insamlad information (t.ex KYC-data, information om digitala plånböcker samt IP-adresser) samt

¹¹https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/business_economy_euro/banking_and_finance/documents/2019-crypto-assets-consultation-document_en.pdf

¹² Updated Guidance for a Risk-Based Approach for Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers

2022-06-01

hur denna skall redovisas¹³. En svårighet är att transaktioner kan ske utanför marknadsplatser som ej är under tillsyn dvs direkt mellan användare (t.ex. en näringsidkare och en kund eller två privatpersoner). Implementering skulle i praktiken göras genom att kräva att transaktioner endast tillåts mellan digitala plånböcker som är registrerade och där det finns godkänd KYC-data tillgänglig.

Risker som diskuteras relaterat till själva införandet av Travel Rule är att blockkedjor är globala och att Travel Rule inte blockerar användarens access till den virtuella tillgången eller i praktiken hindrar användarna att genomföra transaktioner (jämför kontanter). Konsekvensen skulle därför kunna bli att regelverket inte respekteras och ger begränsad uppfyllnad av effektmålen samtidigt som det är förenat med kostnader för regelefterlevnad. Vidare medför lagring av KYC-data risker för användarna om detta register skulle hackas eller på annat sätt läcka till obehöriga kriminella personer. Den som har namnet på användare och tillhörande adresser på en publik blockkedja kan se användarnas saldo och transaktioner inklusive all historik.

Vidare diskuteras även lagförslag om reglering och eventuellt förbud mot *mining* med Proof-of-Work som konsensusmekanism. Detta kommer påverka upplysningar som ska ingå i hållbarhetsredovisningen.

MICA innehåller även förslag till reglering av stablecoins. Dessa regler bedöms behövas för att bereda marken för en kommande CBDC från EBC.

Det finns idag ingen större etablerad Euro "peggad" stablecoin. En anledning antas vara att räntorna i eurozonen varit negativa vilket gjort det svårt att upprätthålla värdet på en underliggande tillgång i form av värdepapper i Euro. Då räntorna nu är på väg att stiga kan detta komma att ändras.

Kommande regelverk kommer att ha bäring på vilken bedömning som ska ligga till grund för värdering och vilka upplysningskrav som ska lämnas beträffande risker och osäkerhetsfaktorer utifrån kraven i ÅRL, samt K3 och K2. Även upplysningar om hållbarhet kommer påverkas¹⁴.

5.2 USA

Virtuella tillgångar (inklusive Bitcoin) kommer ursprungligen från USA som är ledande inom området.

USA är det land som gått längst i att definiera och ge vägledning i hur virtuella tillgångar ska klassificeras och redovisas. American Institute of Certified Public Accountants (AICPA), som skulle kunna jämföras med svenska Revisorsinspektionen, har gett ut en "Frågor & Svar" kring hur bolag ska hantera virtuella tillgångar redovisningsmässigt. Även FASB har gett ut vägledning kring redovisningsmässig hanteringen i förhållande till US GAAP. Båda organen klassificerar in råvarulika virtuella tillgångar som varulager (ASC 330) och immateriella tillgångar (ASC 350). De går även in på att klassificeringen av ICO och stablecoins beror på de villkor och rättigheter som är förknippade med dessa virtuella tillgångar. Den virtuella tillgången kan i enlighet med ASC 321 uppfylla definitionen av ett finansiellt instrument och i de fall de inte gör det kan de klassificeras som en immateriell tillgång i enlighet med ASC 350.

¹³

¹⁴ CSRD kommer påverka upplysningar som behöver lämnas i hållbarhetsrapporten, ÅRL 6 kap 10§

2022-06-01

Övergripande gäller AML regelverket för alla virtuella tillgångar i alla stater. Men olika tillståndsmyndigheter har olika definitioner och regelverk. Vidare har i sin tur olika stater olika regelverk (t.ex. är Bitcoin mining inte tillåten i vissa stater och i vissa stater är det tillåtet att investera i Bitcoin i sitt pensionssparande).

2021 antogs "Eliminate Barriers to Innovation Act". Syftet är att tydliggöra vilken myndighet som skall ansvara för respektive virtuell tillgång. I uppdraget ingår att definiera vilka tokens som är "commodities" respektive "securities".

2021 antog USA även ett stort paket för infrastruktur som även innehöll lagförslag som berörde virtuella tillgångar. De två huvudområdena berörde marknadsplatser (kryptobörser) och skattefrågor. Syftet med de kryptorelaterade delarna i paketet var att finansiera infrastruktursatsningar.

5.3 IMF

IMF:s fokus kopplade till virtuella tillgångar ligger mycket på riskerna runt penningtvätt, finansiell stabilitet, finansiering av terrorism (speciellt stablecoins) samt ESG (speciellt konsensusmekanismen Proof-of-Work)¹⁵.

5.4 FATF

FATF (Financial Action Task Force)¹⁶ är ett rådgivande organ som ger rekommendationer (de är ej lagstiftande). EU anammar inte alla förslag bl.a. för att dessa ibland inte är förenliga med europeisk lagstiftning. Exempel är områden som anonymitet och privacy där t.ex. GDPR-lagstiftningen inte finns i motsvarande form i USA.

FATF rekommenderar länder att införa s.k. Travel Rule (se avsnitt 5.1 om EU).

5.5 IFRS

IFRS Interpretations Committee (kommittén) har publicerat ett agendabeslut om hur ett företag som tillämpar IFRS ska tillämpa befintliga IFRS-standarder på sina innehav av kryptovalutor. Kommittén fann att ett innehav av kryptovaluta uppfyller definitionen av en immateriell tillgång enligt IAS 38 Immateriella tillgångar när den kan skiljas från innehavaren och säljas eller överlåtas individuellt, och det inte är en monetär tillgång.

Kommittén drog slutsatsen att innehav av kryptovalutor ska redovisas enligt IAS 38, eller, om de innehas för försäljning i den ordinarie verksamheten, att IAS 2 Varulager ska tillämpas. IFRIC har inte uttalat sig kring hanteringen av andra virtuella tillgångar vilket gör redovisningshanteringen oreglerad i avsaknad av ställningstaganden, förtydliganden och praxis i dagsläget. IFRIC drog slutsatsen att ett innehav av kryptovaluta inte är en finansiell tillgång dvs inte inom tillämpningsområdet för IAS 32. Detta är dock konsekvensen av hur IFRIC själva valde att avgränsa sin frågeställning, vilket utesluter alla övriga poster som uppstår på kontraktbasis. Det innebär att alla finansiella instrument, som definieras som "varje form av avtal" som ger upphov till en finansiell tillgång för innehavaren och en skuld eller eget kapital för emittenten, inte beaktades av

---

¹⁵ Virtual assets and Anti-Money-Laundering and Combating the Financing of Terrorism

¹⁶ Updated Guidance for a Risk-Based Approach for Virtual Assets and Virtual Asset Service Providers

2022-06-01

IFRIC även om de är virtuella tillgångar. IFRIC valde att endast ta upp redovisningsmässiga frågor kopplade till råvaruliktade virtuella tillgångar.

Eftersom IFRIC-beslutet ovan endast omfattar vissa virtuella tillgångar, finns fortfarande osäkerhet om vilka standarder som gäller för de virtuella tillgångar som inte omfattas av IFRIC-beslutet. Särskilt om en virtuell tillgång uppstår till följd av ett avtal, uppstår frågan om den virtuella tillgången kan betraktas som en finansiell tillgång inom ramen för IAS 32.

I juli 2020 utfärdade EFRAG diskussionsunderlaget Redovisning för kryptotillgångar (skulder): innehavare och emittentperspektiv ('EFRAG DP'). Detta uttalande innehåller EFRAGs rekommendationer för att utveckla en enhetlig IFRS standard för redovisning för kryptotillgångar (skulder). Denna rekommendation har framförts till IASB. IASB kommer att överväga om dessa rekommendationer ska hanteras i samband med det kommande standardiseringsprojektet om immateriella tillgångar som IASB har på sin agenda eller eventuellt som ett separat projekt vid ett framtida datum beroende på marknadsutvecklingen. I april 2022 beslutade IASB att ta med immateriella tillgångar på sin agenda. De beslutade också att inte lägga till kryptovalutor och relaterade transaktioner som ett separat ämne men indikerade att dessa kunde komma att behandlas i granskningen av IAS 38.

Omfattningen av DP var inom hela spektrumet av kryptotillgångar (skulder) (dvs den hade en bredare räckvidd än det IFRIC agendabeslut som, som även nämnts ovan, fokuserad på innehavare av kryptovalutor utan anspråk på emittenten.

DPn övervägde tre möjliga alternativ för att utveckla IFRS:

1. Ingen ändring av gällande tillämpliga IFRS-standarder. I själva verket kommer redovisningsskyldiga att fortsätta att tillämpa befintliga IFRS inklusive behöva utveckla sin egen redovisningspolicy.
2. Ändra och/eller förtydliga IFRS standarder
3. Ta fram en ny standard specifikt för kryptotillgångar (skulder).

EFRAG stöder DP:s alternativ 2 (förtydliga eller ändra befintliga standarder). EFRAG rekommenderar inte framtagandet av en ny standard för kryptotillgångar (skulder) (d.v.s. DP:s alternativ 3) på grund av risken för att denna blir obsolet. EFRAG föreslår som ett första steg för att ändra och för att förtydliga befintliga IFRS att IASB fokuserar på redovisningen för innehavare av kryptotillgångar och även utveckla upplysningskrav för emittenter. EFRAG rekommenderar att IASB bör efterlikna de som finns hos andra National Standard Setters (Frankrike-ANC).

EFRAG anser att det viktigt att även ta itu med emittentens redovisning för att bättre förstå rättigheterna och skyldigheterna av dessa transaktioner; särskilda krav på upplysningar skulle stödja detta mål om marknaden för virtuella tillgångar fortsätter att utvecklas. Därefter, som ett andra steg, kan IASB vidareutveckla klassificering och värderingsvägledning för emittenter av kryptotillgångar.

Denna rekommendation bygger på återkopplingen till DPn, som visade att även om det behövdes förtydliganden för en mängd olika innehavare, emittenters redovisning och

2022-06-01

värdering områden, så är behovet av en omedelbar ändring av befintlig IFRS-redovisning och värdering störst för innehavare av virtuella tillgångar. Värderingsproblematiken lyfts fram som det mest angelägna praktiska problemet som de rapporteringsskyldiga som innehar virtuella tillgångar och rapporterar enligt IFRS för närvarande står inför.

6 Hållbarhetsredovisning (ESG)

Konsensusmetoden Proof of Work påverkar energiförbrukning i peer-to-peer nätverk. Detta kan påverka ESG-rapporteringen för t.ex. miners.

EU har antagit ett förslag om förändringar av direktivet om hållbarhetsrapportering, även kallat Non-Financial Reporting Directive (NFRD), som nu byter namn till Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Syftet med ändringarna av direktivet är att säkerställa att det finns jämförbar, tillräcklig och kvalitativ information angående bolags hållbarhetsarbete. I tillägg till detta är också syftet att sammankoppla den övergripande hållbarhetsrapporteringen till kommande krav enligt EU:s gröna giv, bland annat taxonomin och disclosureförordningen. EU har även presenterat den delegerade akten i den nya Taxonomin över hållbara affärsaktiviteter, där de tekniska kriterierna för de klimatrelaterade målen i taxonomin nu är fastställda. Nästa steg är att förslaget tas till Europaparlamentet och Europeiska unionens råd för att komma fram till en slutlig lagtext baserat på kommissionens förslag, som i tur ska antas. Parallellt arbetar EFRAG med att ta fram förslag till gemensamma standarder. I det utkast som EFRAG publicerade i januari 2022 så omfattas upplysningar relaterade till miljöpåverkan gällande energiförbrukning. Dessa standarder är inte antagna än i sin slutgiltiga form, men det är högst troligt att innehav av virtuella tillgångar och dess påverkan på miljö kommer behöva utvärderas. Det uppdaterade direktivet träder i kraft räkenskapsåret 2023, så rapportering kommer först ske 2024. Utöver detta är det inte helt klart hur direktivet kommer att implementeras i svensk lagstiftning.

Det pågår arbete även i ISSB för att ta fram ett ramverk för rapportering av hållbarhetsupplysningar. EU Taxonomin för hållbarhetsrapportering kommer så småningom, troligtvis, inkorporeras i detta ramverk. Det kommer beröra de bolag som idag behöver erlagga en hållbarhetsrapport i enlighet med ÅRL 6 kap 10§. Ramverket är nu i skrivande stund ute på remiss och det är inte tydligt inom vilken tidsram detta kommer bli applicerbart för företag. Det som kan kommenteras i denna rapport är att upplysningarna som ska lämnas kommer bli mer omfattande och kräva mer detaljrikedom än de upplysningar som omfattas av det nuvarande kravet i ÅRL.

Man uppskattar idag att c:a 40-50 % av den el som används för Bitcoin mining genereras från fossila bränslen. Bl.a. har IMF gjort en rad utredningar om Proof-of-Work utifrån ett ESG perspektiv. Att beakta är att elproduktionen i Sverige till stor del kommer från vindkraft, vattenkraft och kärnkraft med lågt CO2 avtryck. Vidare finns det även fördelar med *mining* för elbolagen i Sverige utifrån ett lastbalanseringsperspektiv (*mining* är mest lönsam när det finns överskott på el och priserna är låga). Intäkter från företag som bedriver *mining* kan även bidra till att göra investeringar i anläggningar för förnybar energi mer lönsam vilket kan påverka investeringskalkyler positivt.

7 Upplysningar

7.1 Risker och osäkerhetsfaktorer

Virtuella tillgångar som baseras på blockkedjor och kryptoteknologi medför specifika risker som kan behöva speglas i redovisningen och upplysas om. Det kan även finnas ett behov av att upprätta återkommande kontroller och åtgärder för att hantera och övervaka de risker som är kopplade till virtuella tillgångar.

7.2 Exempel på områden med risker kopplade till virtuella tillgångar

Nedan listas exempel på områden där det kan finnas risker som är speciellt associerade med virtuella tillgångar och som kan behöva analyseras och redovisas/upplysas.

1. Förvaring och access till *private key(s)* t.ex. via *custody, wallets, multisigning*,
2. applikationer och verktyg för transaktioner (t.ex. malware),
3. marknadsplatser & handel (tillstånd, regelefterlevnad, försäkringar, cybersecurity m.m.),
4. "tokenomics" (t.ex. total tillgång, tillgänglig tillgång, inflation),
5. värdering,
6. likviditet vid försäljning påverkar värdering och/eller möjlighet att sälja,
7. volatilitet,
8. regelefterlevnad av KYC/AML//CTF/TFR,
9. regelefterlevnad av privacy/GDPR (t.ex. lagring av information om ägare av adresser),
10. regelefterlevnad av övriga lagar (t.ex. konsumentskydd, kapitalkrav för täckning av risker, lagar relaterade till värdepapper m.m.),
11. tolkning av regelverk (t.ex. kan osäkerhet om tolkning av regelverk leda till indragna tillstånd eller böter),
12. framtida regelverk (t.ex. kan nya regelverk tillkomma i framtiden),
13. ESG (t.ex. Proof of Works),
14. intressekonflikter och etiska dilemma (t.ex. air-drops vid ICOs),
15. tvister, anspråk, säkerheter, pantsättning, inlåsnings,
16. cyberintrång, hacking, phishing m.m.,
17. centralisering, decentralisering (t.ex. om en enskild aktör kan stoppa eller påverka blockkedjan),
18. ägardistribution (t.ex. har en initial aktör ofta stort ägande efter en ICO),
19. attacker (t.ex. 51% av Proof of Stake eller Proof of Work),
20. buggar i blockkedjans protokoll,

2022-06-01

21. reversering av transaktion ej möjlig vid t.ex. stöld eller fel,
22. bevisa ägande – att ha tillgång till en nyckel är inte ett bevis på ägande,
23. utpressning (t.ex. om blockkedjan är publik och ägare av adresser kända),
24. företagshemligheter (t.ex. om blockkedjan är publik så kan konkurrenter följa transaktioner),
25. lurendrejeri,
26. systemrisker (t.ex. kan smarta kontrakt utlösa kedjereaktioner av ej förutsägbara automatiserade tvångsförsäljningar som inte går att stoppa/pausa),
27. stablecoins underliggande tillgångar,
28. styrning, roller och ansvar för blockkedjan och protokollet,
29. kompetens för hantering av virtuella tillgångar,
30. ryktesrisker (t.ex. får negativa händelser inom kryptosfären stort genomslag i media).

7.3 Incidenter kopplade till virtuella tillgångar

Nedan följer ett urval av några händelser som inträffat där risker förknippade med virtuella tillgångar materialiserats och ställts på sin spets.

7.3.1 Silk Road 2013

Silk Road startades 2011 och var en handelsplats på en del av internet som kallas för Dark Net som bara är tillgänglig via krypterade webbläsare som t.ex. Tor. Plattformen användes för handel i illegala varor och tjänster med Bitcoin som valuta. Varor som såldes var bl.a. droger och vapen. FBI ingrep och grundaren Ross Ulbricht dömdes till livstids fängelse. Själva användandet av Bitcoin var i sig inte olagligt och underlättade istället kartläggningen av transaktionerna eftersom Bitcoin använder sig av en publik blockkedja. FBI beslagtogs vid tillfället en stor mängd Bitcoin som senare såldes via auktion.

7.3.2 MtGox 2014

2014 så framkom det att den japanska kryptobörsen MtGox hade utsatts för intrång och stöld av privata nycklar. MtGox hanterade vid tillfället c:a 70% av all världens handel i Bitcoin. Sammanlagt stals 740.000 Bitcoin från kunderna och 100 000 Bitcoin från företaget (då värt c:a 500 miljoner USD). Det spekuleras i att tillgångarna stals långt tidigare men att det inte uppdagades att bolaget var insolvent förrän 2014 då det gick i konkurs. En del Bitcoin kunde återföras till kunderna (c:a 150 000 Bitcoin) men kunderna förlorade betydande belopp. Händelsen ledde till att priset på Bitcoin föll och påverkade således även alla andra ägare negativt.

Bokföringsnämnden
Kryptotillgångar

2022-06-01

7.3.3 Ripple 2020

2020 stämde det amerikanska företaget Ripple Labs Inc (som ger ut XRP) av SEC. XRP är en centraliserad token med funktionalitet för finansiella transaktioner. Ripple och dess högsta chefer (VD och SO) anklagades för att tillhandahålla finansiella instrument istället för en råvara och därigenom bryta mot gällande lagar för finansiella instrument. Ripple var vid tillfället den tredje största kryptotillgången avseende marknadsvärde. Ripple tappade väsentligt i värde i samband med stämningen men händelsen fick begränsad systempåverkan. Den legala processen är vid skrivandet av detta dokument (Q2 2022) ännu ej avslutad.

7.3.4 Luna 2022

2022 kraschade Luna (UST) som var ett s.k. algoritmiskt stablecoin. Syftet med algoritmiska stablecoins är att minska graden av centralisering jämfört med t.ex. Tether (USDT) som är ett helt centraliserat stablecoin. Tillgångarna som skulle täcka Luna bestod till stor del av Bitcoin och sin systertoken Terra (Luna). Under ett skeende som kan liknas vid en bank run så räckte tillgångarna ej till att hålla kursen uppe i USD:UST 1:1. Luna sålde bl.a. ca 80 000 Bitcoin under kort tid vilket pressade marknadspriset.

Händelsen fick systempåverkan då den utlöste tvångsförsäljningar (margin calls) och fick hela kryptomarkanden att kraftigt falla i värde vilket således påverkade alla ägare av olika kryptotillgångar. Luna kraschen har jämförts med Lehman Brothers kraschen avseende systempåverkan inom kryptosfären. Bara förlusten i Luna och Terra uppgick till över 40 miljarder USD.

2022-05-30

KPMG AB

Fredrik Ericsson

Joachim Grebe

Director

Senior Manager

Jennifer Petersson		Simon Olson
Manager		Senior Associate

8 Terminologi och förkortningar

Begrepp	Förklaring	Förkortning om tillämpligt
Air-drop	Air-drop är en aktivitet där en aktör som står bakom centraliserad blockkedja av olika anledningar (ofta i samband med lansering) delar ut tokens till digitala plånbokadresser.	
Blockchain	En huvudbok/databas där transaktionsdetaljer registreras genom att gruppera information i s.k. kedja av block. Historiken i en blockkedja kan ej ändras per definition.	
Circulating/Maximum Supply	Circulating Supply: Ett mått på antal tokens i en blockkedja som finns i omlopp vid en viss tidpunkt (inklusive s.k. förlorade tokens). Maximum Supply: Vissa blockkedjors protokoll har en övre gräns hur många tokens som kan skapas. Den mest kända är Bitcoin där maximalt 21 miljoner tokens kan skapas.	
Coin/Token	Term som används för att beskriva enheten i en blockkedja. Båda termerna kan användas eftersom det inte finns någon allmänt accepterad definition. Blockkedjan och dess tokens har inte alltid samma namn (t.ex. Ethereum/ETH).	
Custody	En part som förvarar den privata nyckeln tillhörande den virtuella tillgången för ägarens räkning (jämför bank).	
Decentralised Finance	Samlingsnamn på finansiella produkter som baseras på krypto- och blockkedjeteknik. Smart Contract funktionalitet används för att skapa t.ex. utdelning, räntor, lån, derivat m.m. DeFi produkterna är enligt namnet baserade på distribuerade nätverk men det förekommer även centrala aktörer som tillhandahåller motsvarande produkter på centraliserade blockkedjor (t.ex. Binance).	DeFi
Distributed Ledger Technology	Teknologi som ger ett peer-to-peer nätverk av användare möjlighet att via ett protokoll spara, dela och uppdatera information på en blockkedja på ett decentraliserat sätt genom validering baserad på krypteringsteknik.	DLT
Double Spend	Double spend är ett begrepp som beskriver risken att ett digitalt objekt kopieras och används/transfereras två gånger.	
Fiatvaluta	Ett legalt betalningsmedel i form av en valuta som är utgiven av en stat men som inte är uppbackad av en underliggande tillgång (t.ex. guld)	
Hash	En hash algoritm används vid kryptering. Den säkerställer att det inte går att återskapa den ursprungliga informationen. Bitcoin använder SHA-256 (Secure Hash Algorithm). Miners tävlar om att göra	

	många hash beräkningar och vinner block genom ett slags lotteri.	
Immutable	Varje gång ett block adderas till en blockkedja blir detta immutable vilket innebär att det inte kan ändras eller raderas i efterhand. En centraliserad blockkedja har större risk att inte vara immutable men ingen blockkedja är 100 % säker för attacker eller dylikt.	
Initial Coin Offering	Ett sätt för bolag att få in kapital, där emittenten säljer en ny kryptovaluta dvs coin eller token. Vissa ICO kan användas som betalningsmedel för bolaget tjänster eller produkter, eller representera en andel bolaget, rättigheter, avtal eller ett projekt. ICO:s kan vara föremål för lokal värdepapperslagstiftning, och betydande regulatoriska krav kan gälla.	ICO
Kryptovaluta	Kryptovalutor har ingen legal definition men fungerar oberoende av en centralbank och är avsedda att användas som ett betalningsmedel eller som en tillgång för värdelagring. Kryptovaluta ingår i gruppen virtuell tillgång. Ibland används begreppet kryptovaluta för att referera till alla typer av virtuella tillgångar vilket är felaktigt.	
Layer(s)	Layer ger refererar till lager av protokoll/blockkedjor i arkitekturen i en virtuell tillgång.	
Mining	Mining förekommer i Proof-of-Work nätverk där vissa noder, men inte alla, är s.k. miners. En miner kvalificerar sig genom att göra tunga beräkningar (s.k. hash beräkning) och deltar i valideringen baserat på arbetsinsatsen. Som motprestation erhåller miners en transaktionsavgift från parterna i transaktionen en s.k. blockbelöning.	
Non-Fungible Token	Non-Fungible Token innebär att varje enhet i form av en token som är unik, identifierbar och icke utbytbar (jämför serienummer på sedel). Legaliteten på avtalet beror på lagstiftningen i landet där den utgivande parten är baserad.	NFT
Peer-to-Peer	Nätverk av datorer/servers där varje dator kan agera som server för andra vilket möjliggör delad access utan central server	
Permissionless	Permissionless avser publika blockkedjor som tillåter vem som helst att använda systemet för att köpa, sälja och handla tillgångar.	
Private- & Public Key	Private Key och tillhörande Public Key bygger på kryptoteknik. Detta göra att man kan bevisa att man har access till en Public Key (ofta en adress i blockkedjan) genom att göra en beräkning (s.k. signing) med hjälp av tillhörande Private Key utan att man behöver röja den privata nyckeln.	
Proof-of-Stake	En form av konsensusmekanism för DLT nätverk som baseras på att en viss sammanlagd procent av ägarna skall vara överens för att en transaktion skall bli godkänd och registreras på blockkedjan (jämför Proof of Work).	PoS

Proof-of-Work	En form av konsensusmekanism för DLT nätverk som baseras på att en viss sammanlagd procent av de som löser beräkningsproblem skall vara överens för att transaktionen skall bli godkänd och registreras på blockkedjan (jämför Proof of Stake).	PoW
Reg A+ klassificering	Amerikans lagstiftning som tillåter företag att oregrerat resa upp till \$50 millioner genom en ICO av Coins eller Tokens.	
Signing & Multisigning	Bevis att man har access till en s.k. public key genom att publicera en beräkning baserat på tillhörande s.k. private key. Vissa virtuella tillgångar stödjer s.k. multisigning som kräver eller tillåter signering med flera private keys.	
Smart Contract	Ett smart contract är ett kontrakt som är skrivet i ett programmeringsspråk och som exekveras av blockkedjans validatorer.	
Staking	Staking förekommer i Proof-of-Stake nätverk där vissa, men inte alla noder är s.k. validators. Dessa kvalificerar sig genom sitt ägande av ett antal tokens och deltar i valideringen baserat på detta ägande. Som motprestation erhåller validators en transaktionsavgift från parterna i transaktionen och/eller en s.k. blockbelöning. En blockbelöning är nytgivna tokens som validators erhåller för att framgångsrikt ha validerat transaktionsblocket.	
Trustless	Avser att en användare inte behöver lita på en annan aktör (t.ex. en central aktör) för att göra en transaktion.	
Virtual currencies	FATF:s definition av virtuella valutor som innebär en digital representation av värde som inte är utfärdad eller garanterad av en centralbank eller en offentlig myndighet, som inte nödvändigtvis är kopplad till en lagligt etablerad valuta och inte har en juridisk status som valuta eller pengar, men accepteras som valuta av juridiska personer som bytesmedel och som kan överföras, lagras och handlas elektroniskt	
Virtuell tillgång	Blockkedjebaserade tillgångar som bygger på kryptoteknik. Internationellt kallas ofta kryptotillgångar för virtual assets.	
Wallet (address)	Verktyg för lagring av virtuella tillgångar (ofta i syfte för att underlätta hantering av privata nycklar s.k. private keys). Det kan vara i form av en tredje parts tjänst (se hot storage) eller en dosa/dokument som ägaren själv äger (se cold storage). Wallet Address refererar vanligast till Public Key, dvs den adress som man sänder en token till.	
White paper	Overview definition and specification of a cryptocurrency, outlining details on programmed purposes and technical information	